Magyarország célba ér

NEMZETI FEJLESZTÉSI TERV

REGIONÁLIS FEJLESZTÉS OPERATÍV PROGRAM

Készült az Európai Unió társfinanszírozásával a ROP 3.4.1 központi program keretében

Üzleti 7

2007. NOVEMBER A MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA GAZDASÁGI LAPJA REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI OPERATÍV PROGRAM KÜLÖNSZÁM

A gazdaság fejlődése alapvetően azon múlik, hogy a kis- és középvállalkozások milyen eséllyel indulhatnak az európai uniós versenyben – hangsúlyozta Bihall Tamás, az MKIK alelnöke.

(3. oldal)

A ROP 3.4. keretében a kkv-szektor 19 ezer munkavállalója részesült célzott szakmai továbbképzésben uniós támogatással – emelte ki Szilágyi János, az MKIK oktatási és képzési igazgatója.

(3. oldal)

A ROP képzési program indításának egyik alapelve volt, hogy a versenyképesség növeléséhez a piaci igényeknek megfelelő képzettségű munkaerő szükséges – mondta Cséfalvay Ágnes, a PBKIK osztályvezetője.

(6. oldal)

Interjú Parragh Lászlóval, az MKIK elnökével

Az EU-támogatások nagyobb része jusson a gazdaság élénkítésére

Ha az Új Magyarország Fejlesztési Tervben (ÚMFT) rendelkezésre álló európai uniós források nagyobb részét gazdaságélénkítésre, a vállalkozások versenyképességének javítására fordítanánk, akkor új munkahelyek jönnének létre, és az állami bevételek nemcsak ezen keresztül nőnének, hanem a megmozduló gazdaságon keresztül is. Ez jelenthetne kitörési pontot a magyar gazdaság számára, a versenyképesség növelésére, a gazdaságfejlesztésre, a termelőkapacitások bővítésére – emelte ki Parragh László, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.

Strbik László

– Elnök Úr! Ön szerint az ÚMFT-ben rögzített, és már az unió által is elfogadott támogatások prioritásai menynyiben szolgálják a gazdaságélénkítés célkitűzését?

– A következő évek egyik legfontosabb kérdése, hogy hogyan használjuk fel az európai uniós forrásokat. Ma ugyan reformkényszer van, de ehhez társul egyfajta „reformbarkácsolás”, és háttérbe szorul a szakmaiság. Szerintem rossz irányba megy az ország, mert elsőrendű feladat, hogy rendbe kell hozni a gazdaságot. A késlekedés következtében a feszültségek tovább fokozódnak. Az ország alapvető érdeke, hogy jól kidolgozott reformok menjenek végbe, mert különben a startmezőre tér vissza az ország gazdasága. Az jól látszik, hogy politikai döntések születnek az uniós pénzek elosztása mentén, miközben az ország még nem ébredt rá arra, hogy most játssza el a jövőjét.

Parragh László, az MKIK elnöke

Az európai uniós forrásokat ugyanis alapvetően két irányban használhatjuk fel: közösségi beruházásokra vagy a gazdaság erősítésére. Mindkettő helyes cél, csak az a kérdés, hogy melyiknek van hosszabb távú gazdasági hatása. Ha az uniós forrásokból a nagyobb részt közösségi célú beruházásokra fordítjuk, akkor az logikailag helyes, de további költségeket generál az önkormányzatoknak és az állami költségvetésnek.

Szerintem súlyos hiba, hogy míg az I. Nemzeti Fejlesztési Tervben közvetlen gazdaságfejlesztésre 24 százalék jutott, addig az Új Magyarország Fejlesztési Tervben közvetlen gazdaságfejlesztésre a Gazdaságfejlesztési Operatív Programon keresztül csupán 10 százalék. A hét regionális programban lévő 15-20 százalékos gazdaságfejlesztési arány ugyan két százalékponttal növeli a gazdaságfejlesztésre fordítható hányadot, de a turizmusnak és az önkormányzatoknak megnyíló forrásokkal kiegészítve is mindössze 17-18 százalékot tesz ki az ÚMFT pénzeken belül. A fejlesztési források 25-30 százalékát kellene gazdaságfejlesztésre fordítani, amely révén tartós munkahelyteremtést, illetve gazdasági növekedést lehetne elérni.

– Úgy tűnik, hogy az ÚMFT inkább az infrastruktúra-fejlesztésekre fókuszál, a vállalkozásfejlesztéssel szemben. Mi a véleménye erről?

– Jelentős problémának érzem, hogy az ÚMFT támogatási programjaiban elsősorban „betonba öntjük a pénzt”. Véleményem szerint a korábban csatlakozott országok közül csak azok lettek sikeresek, amelyek a támogatások nagy részét gazdaságfejlesztésre fordították.

(Folytatás a 2. oldalon)

Bajnai Gordon miniszter a fejlesztési prioritásokról

A gazdaságfejlesztést ötvözzük a területi kiegyenlítéssel

Magyarország versenyképességének záloga, a foglalkoztatottsági szint növelése és az elmaradott régiók felzárkóztatása, nem véletlenül szerepelt e kettős célrendszer az Új Magyarország Fejlesztési Terv (NFT II.) legfontosabb fejlesztési prioritásai között. Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter hangsúlyozta, hogy az elkövetkező időszakban mindenekelőtt a tartós növekedést ösztönző támogatási formákkal és a forrásokhoz való könnyített hozzáféréssel kívánják segíteni a gazdasági szereplőket, ezzel is növelve a rendelkezésre álló források lehívásának hatékonyságát.

Kalocsay Katalin

– Melyek az Új Magyarország Fejlesztési Terv (NFT II.) legfontosabb fejlesztéspolitikai céljai, prioritásai?

– Az Új Magyarország Fejlesztési Terv két alapvető célja a gazdasági növekedés biztosítása és a foglalkoztatás ösztönzése. Az ország egészében az egyik legnagyobb probléma a foglalkoztatottság alacsony szintje. Ma kevesebb mint kétmillió ember dolgozik és fizet adót a magánszektorban, ami vészesen kevés a népesség teljes számához képest. Ha nem nő a foglalkoztatottság, nem csökken a munkanélküliség és az inaktívak száma, a következő években esély sem lesz arra, hogy újból adócsökkentésről vagy még jobb szociális ellátórendszerről beszéljünk. Mindenképp meg kell állítanunk az ország kettészakadását, amely ugyanúgy mérhető társadalmi, szociális, mint gazdasági, sőt közlekedési értelemben is.

Hiába fejlődik ugyanis például a Közép-magyarországi Régió, ha mondjuk Heves egyes településein 90 százalékos a munkanélküliség.

A fejlődő régióknak sem előnyös ez a megosztottság, s amenynyiben ez a helyzet fennmarad, az instabilitáshoz vezet. A munkahelyteremtéshez versenyképességre, magasabb tőkevonzó képességre kell törekedni, és azt elérni, hogy a jelenleg nagyon alacsony vállalkozássűrűséggel rendelkező régiók képe alapvetően megváltozzon. Nem elsősorban új vállalkozások alapítására, sokkal inkább a meglévők fejlesztésére gondolok.

Tágabb értelemben is kiemelt szerepet kell kapnia az oktatásnak, a tudás versenyképességének. Az ÚMFT fontos irányai között szerepel az egyén foglalkoztathatóságának a javítása, amely természetesen hosszú távú, a szakképzés, a közoktatás és egyetemi oktatás fejlesztésével megvalósuló cél.

– Az NFT I.-hez képest milyen új fejlesztési irányvonalak jelennek meg a programban?

– Lényegesen hangsúlyosabb elemként szerepel a területi kiegyenlítődés elősegítése. Ez egyaránt igaz a hátrányos helyzetű térségekben működő és pályázó önkormányzatokra és a helyi vállalkozásokra. A gazdaságfejlesztést ötvözzük a területi kiegyenlítéssel. Pluszpontok biztosításával nagyobb esélylyel pályázhatnak azok, akik az elmaradottabb régiókban, hátrányos helyzetű kistérségekben akarnak fejleszteni. Vagy hogy egy másik példát mondjak: gazdaságpolitikai megfontolásokat tükröz, hogy az egyes pályázati konstrukcióknál meghatározott támogatásintenzitás növelhető, ha a fejlesztés megvalósítója kis- és középvállalkozás.

Bajnai Gordon önkormányzati és területfejlesztési miniszter

Úgy gondolom, bevált az Új Magyarország Fejlesztési Terv pályázati rendszerének új filozófiája, amely szerint a közpénzekből történő finanszírozásnak a növekedést és közcélt is szolgálnia kell. Nem lehet kérdéses, hogy a valóban szükséges és jól strukturált fejlesztéseknek köszönhetően növekszik majd az adott cég árbevétele. A közpénzért tehát teljesíteniük kell, ami nem csupán nekik hasznos, de az ország bevételeit is növeli. Nem a vállalkozásoknak szóló szociális juttatásokat, hanem fejlesztésösztönző támogatási formákat dolgoztunk ki. Ilyen például a heteken belül elérhető új mikrohitel programunk, amely azoknak a cégeknek nyújt segítséget, amelyek a bankok számára nem bizonyulnak finanszírozhatónak. A kedvező feltételeknek köszönhetően akár hatmilliárd forint összegig, ötéves futamidejű, kedvező kamatozású és alacsony garanciavállalású konstrukciók is elérhetőek. Hadd említsek még egy fontos dolgot: kiemelt feladatomnak tekintem, hogy a hazánknak biztosított összeget minél nagyobb arányban le tudjuk hívni, illetve hogy ezeknek a forrásoknak minden egyes eurócentje valóban a foglalkoztatottság növelését és az ország versenyképességét, egyszóval fejlődését szolgálja. Nem kizárólag betonba és kőbe szeretnénk fektetni az unió által biztosított milliárdokat. Fenntartható, sőt a tulajdonos, a település, azaz az ország számára jövedelmező beruházásokra van szükség. Nem elég kifesteni egy város főterét, ha más látványosság nincs a településen, de nem tartom jó ötletnek a sokadik fürdő felépítését, ha a már működők is veszteségesek. Olyan projektekben kell gondolkodniuk a pályázóknak, amelyek segítségével tartós növekedés érhető el.

– Az NFT I. programjait számos kritika érte a túlzott adminisztrációs kényszer és a hosszú átfutási idők miatt, ami különösen a kis értékű projekteknél jelentett tehertételt. Milyen lépéseket terveznek a pályázati rendszer egyszerűsítése érdekében?

– Bevezettük például a normatív alapú támogatásokat. A kis értékű (1–5 millió forintos) pályázatoknál csak a jogosultságot vizsgáljuk, az igénylési forma egyszerű, adatlapszerű, így a pályázó akár három héten belül forráshoz juthat. Jelentős könnyítéseket léptettünk életbe a biztosítéki szabályoknál: a korábbi ötmillió helyett tízmilliós támogatás alatt nem szükséges biztosíték nyújtása, csökken a biztosíték előírt mértéke, a fenntartási időszakra 50 millió forint alatt nem is szükséges. Kevesebb igazolást kérünk be, és jellemzően csak a nyertesektől. Az egyszerűsítést szolgálja az is, hogy végre valóban egyablakos az ügyintézés. Könnyítést jelent az is, hogy a nagy léptékű pályázatok kétfordulósak lettek. Az első fordulóban csak koncepció szintjén kell kidolgozni a pályázati anyagot, így csupán annak kell beleásnia magát a részletekbe, aki valóban eséllyel indul a támogatásért.

A teljes dokumentációt pedig csak abban az esetben kell fáradságos munka árán összeszedni és benyújtani, ha a pályázó megkapja a támogatást.

– Hogyan alakul az első esztendő mérlege? Hány pályázati felhívás jelent meg, és mekkora érdeklődés mutatkozott irántuk?

(Folytatás a 4. oldalon)

Sikeres volt az I. NFT Regionális Operatív Programja

Már minden forintot lekötöttek

Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv (I. NFT) Regionális Fejlesztés Operatív Programjaira (ROP) 2004–2006 között 107 milliárd forint (az I. NFT teljes összegének 18 százaléka) keretösszeg állt a rendelkezésre, ám az Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT) hét ROP-jának pályázatain 2007–2013 között – vagyis az NFT-nél két és félszer hosszabb időtartam alatt – csaknem tizenhatszoros összeget, mintegy 1609 milliárd forintot nyerhetnek el a régiók.

Strbik László

A I. NFT ROP forrásainak 110,5 százalékát (a szabály megengedte a keret 10 százalékának túllépését), azaz 126 milliárd forintot már lekötöttek a pályázók, 108 százalékát pedig, azaz 116 milliárd forint folyósítására már szerződés aláírásával is kötelezettséget vállalt a ROP Irányító Hatósága (IH) figyelembe véve a központi projekteket is – mondta el Mosonyi Balázs, a ROP IH főigazgatója.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség keretein belül működő ROP IH legfontosabb feladata a programok előkészítése, végrehajtása, felügyelete és ellenőrzése, illetve az, hogy a regionális fejlesztésekre, területfejlesztésre lehívható uniós forrás a magyar régiók számára maximálisan kihasználhatóvá váljék.

A főigazgató hozzátette: eddig összesen mintegy 2300 pályázat érkezett be, csaknem 350 milliárd forint igénnyel, amelyek közül 537 volt sikeres, ezek esetében született meg a támogatási döntés.

Mosonyi Balázs, a ROP IH főigazgatója

(Folytatás a 4. oldalon)

A regionális fejlesztési programokra csaknem 2000 milliárd

A hét régiónak külön akcióterve van

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv egyik újdonsága, hogy gazdasági társaságok önállóan is pályázhatnak regionális forrásokra. Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv időszakában, 2004 és 2006 között csak partnerként vehettek rész a regionális fejlesztési forrásokból megvalósuló beruházásokban, most viszont közvetlenül is pályázhatnak vállalkozástámogatásra. Ezenkívül továbbra is lehetőségük van arra, hogy a magántőke bevonását igénylő önkormányzati beruházásokban kedvezményezettek legyenek. A 2007–2013 közötti regionális fejlesztési programról Szabó Gabriellával, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Irányító Hatóságának vezető menedzserével beszélgetett munkatársunk.

Losonczi Lívia

– Melyek a regionális fejlesztési programok prioritásai?

– Az előző időszak fejlesztési céljai megmaradtak, így mindenekelőtt a turizmus- és településfejlesztés. Ez a két terület az, ami a legtöbb magántőkét vonzza, és a legtöbb lehetőséget ad a gazdasági társaságoknak is a bekapcsolódásra. Ez ideális esetben PPT konstrukcióban is működhet. A városrehabilitáció keretében lakóépületek külső szigetelésére, felújítására, korszerűsítésére, valamint a közműhálózatok, közintézmények felújításaira, bővítéseire lehet pályázni. A turizmust illetően a legnagyobb hangsúly az országra jellemző, sajátos turisztikai vonzerők például az egészségturizmus, a kulturális és az öko-, illetve az aktív turizmus fejlesztésén van. Támogatás adható kereskedelmi szálláshelyek és szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztésére, illetve turisztikai vonzerőket, szolgáltatásokat bemutató tájékoztatási informatikai hálózati rendszerek kifejlesztésére. A pályázatok között olyan is található, amely a régiók idegenforgalommal foglalkozó vállalkozásainak teljes körű információellátását és a turisztikai marketingtevékenységet ösztönzi. Fontos különbség, hogy míg 2004 és 2006 között a regionális fejlesztési programokból nem lehetett közvetlenül támogatni az üzleti infrastruktúra-fejlesztést, valamint a környezetvédelmi és egészségügyi infrastruktúra megteremtésére vonatkozó projekteket, 2007-és 2013 között erre is van lehetőség.

– Melyek azok a gazdaságfejlesztési területek, amelyekre a regionális fejlesztési forrásokból pályázni lehet?

– A gazdaságfejlesztési prioritáson belül négy fő célra lehet támogatást szerezni. Az első az ipari parkok, ipari területek, inkubátorok fejlesztése. Az ipari parkok nagy részének infrastruktúrája, szolgáltatási színvonala nem elég vonzó a működő tőke számára, támogatni kell a megfelelő üzleti környezet kialakítását. Ami az inkubátorokat illeti, a régiók többségében kevés azon mikro-, kis- és közepes méretű, termelőtevékenységet folytató vállalkozások száma, amelyek képesek bekapcsolódni a nemzetközi gazdasági munkamegosztásba. Az inkubátorház hozzájárulhat az induló vagy már működő, de tőkeszegény vállalkozások növekedésének, piaci stabilitásának megteremtéséhez. Ezt a célt szolgálja a kis- és középvállalkozások működését segítő tanácsadás, amelyre szintén lehet pályázni. A harmadik támogatási terület a klaszterek létrehozására, a vállalati együttműködés megerősítésére, közös eszközbeszerzéseire vonatkozik. A már működő klaszterek maximum 250 millió forint összeghatárig pályázhatnak közös beruházásokra is.

– Miért támogatják a klaszterek szervezését?

– A klaszter típusú együttműködés növeli az adott termék vagy szolgáltatás piaci versenyképességét, ismertségét, eredményét. A klaszterszerveződés keretein belül a kis- és középvállalkozásoknak nagyobb lehetőségük van arra, hogy erősítsék piaci pozícióikat, csatlakozzanak a beszállítói hálózatokhoz, vagy olyan modern vállalatirányítási és minőségbiztosítási rendszereket alkalmazzanak, amelyek elengedhetetlenek a gazdasági fejlődés érdekében. Ehhez kapcsolódik még egy gazdaságfejlesztési terület, amelyre régiós forrásokból lehet pályázni: ez pedig az új eljárások, módszerek és technikák alkalmazását segítő innovációs támogatás.

– Milyen arányban lehet ezekre a célokra támogatást nyerni?

– A gazdasági célú pályázatokra és az önkormányzati fejlesztésekre eltérő intenzitású támogatások vannak, eltérő az önerő mértéke egy gazdasági társaság által benyújtott vállalati tanácsadási, vagy ipari park fejlesztésénél, vagy a vállalatok együttműködését érintő támogatásnál. A vállalati tanácsadásnál 50%-os, az ipari parkok, ipari területek fejlesztésénél a régiók fejlettségi szintjétől függően 30-50%-os a támogatási intenzitás, míg a klasztermenedzsmentre várhatóan 70-80%-os támogatást adunk. Fontos, hogy a gazdaságfejlesztés esetén a tevékenységet nézzük, így egyes régiókban előfordul, hogy a kis- és középvállalatok magasabb támogatást kapnak, mint az önkormányzatok. A támogatás intenzitása egyebek közt attól függ, hogy jövedelemtermelő beruházásról vagy közcélú önkormányzati feladatról van-e szó, illetve attól, hogy az adott fejlesztés hátrányos helyzetű kistérségben valósul-e meg. A gazdaságfejlesztési támogatásokra a vállalkozások közvetlenül is pályázhatnak, ugyanakkor kedvezményezettként megjelentek az önkormányzatok és a nonprofit szervezetek is. Fontos tudnivaló, hogy a 2007–2013-as időszakban minden infrastrukturális fejlesztésnek kötelező eleme a komplex akadálymentesítés.

– Melyek azok az egészségügyi és környezetvédelmi célok, amelyeket 2007 és 2013 között regionális forrásokból lehet támogatni?

– Például járóbeteg-szakellátó központokat lehet létrehozni kistérségi szinten. Általánosságban az alap- és járóbeteg-szakellátásra, a rehabilitációs, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztését célzó beruházásokra lehet pénzt szerezni. Pályázni lehet ezenkívül az alapfokú nevelési-oktatási és a középfokú oktatási intézmények felújítására, bővítésére. Lehetőség van új óvodák létrehozására is az ellátáshiánnyal küszködő településeken. A környezetvédelmi célok közül a környezetfejlesztéshez kapcsolódó beruházások elsődleges célja, hogy a tervezett intézkedések hozzájáruljanak a régiók környezeti állapotának javításához, a lakosság környezetbiztonságának növeléséhez. Ezen belül kiemelt cél a kistelepülések lakosságának és intézményeinek korszerű szennyvízkezeléssel való ellátásának javítása, a települési szilárdhulladék-lerakók, felhagyott állati hulladéktemetők rekultivációja. A további környezeti káresemények megelőzése érdekében a felszíni vizeink minőségének biztosítására és a régiók településeit veszélyeztető helyi vízkár és belvizek okozta káresemények kockázatának mérséklésére is pályázható EU-s támogatás.

– Mind a hét régiónak külön akcióterve van. Mit jelent ez a gyakorlatban?

– Ez nagyon nagy változás az előző időszakhoz képest, amikor egyetlen országos program keretéből részesülhettek a régiók. A 2007–2013-as időszakban ún. gördülőtervezéssel, kétéves akciótervek alapján tervezik és hajtják végre az önálló regionális programokat. Az egyes régiókban a Regionális Fejlesztési Ügynökségek, mint a program végrehajtásában részt vevő Közreműködő Szervezetek, jóval nagyobb feladat- és felelősségi körrel rendelkeznek, mint korábban, hiszen a teljes projektciklusban meghatározó felelősségük van a végrehajtásban, a projektek kiválasztásában, szerződéskötésében, valamint azok megvalósításának nyomon követésében, sőt a pénzügyi lebonyolításban és lezárásban is.

– A hét év alatt mennyi pénz áll rendelkezésre a regionális fejlesztési programok megvalósítására?

– Összesen 1847 milliárd forint.

– Melyek azok a pályázatok, amelyek már megjelentek?

– Tavasszal jelentek meg az első kiírások, amelyek az önkormányzatok akadálymentesítésére vonatkoztak, ezt követték a kerékpárutak és az ipari parkok létesítését, fejlesztését célzó pályázatok. A nyár vége óta lehet pályázni a turisztikai és az oktatási intézmények beruházásait ösztönző támogatásokra, és a belterületi utak fejlesztésére. Szeptemberben jelentek meg a ROP-ok turisztikai vonzerő-fejlesztési pályázati kiírásai és az oktatási intézmények beruházásait ösztönző támogatásokra irányuló kiírások. A környezetvédelmi, az egészségügyi fejlesztéseket, valamint a turisztikai szálláshelyfejlesztéseket célzó kiírások is elérhetőek már november elejétől a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapján (www.nfu.hu), és még az idén meghirdetjük a településfejlesztési pályázati kiírásokat is.

A ROP pályázati kiírásai az NFÜ honlapján (www.nfu.hu)

Észak-magyarországi Régió: www.norda.hu
Dél-alföldi Régió: www.del-alfold.hu
Észak-alföldi Régió: www.eszakalfold.hu/
Dél-dunántúli Régió: www.deldunantul.com
Nyugat-magyarországi Régió: www.westpa.hu/
Közép-magyarországi Régió: www.kozpontiregio.hu
Közép-dunántúli Régió: www.kdregio.hu

A Regionális Operatív Program kerete 2007–2013 között:

Észak-alföldi Régió	310 milliárd
Észak-magyarországi Régió	288 milliárd
Dél-alföldi Régió	237 milliárd
Dél-dunántúli Régió	224 milliárd
Közép-dunántúli Régió	161 milliárd
Nyugat-dunántúli Régió	147 milliárd
Közép-magyarországi Régió	480 milliárd

Az EU-támogatásokból több jusson a gazdaság élénkítésére

(Folytatás az 1. oldalról)

A spanyolok, írek, osztrákok és a finnek a beérkező pénzekből a gazdaságot erősítették, és ezzel nemcsak szimplán megemelték a GDP-t, hanem további növekedést generáltak. Tanulni kell a portugál és a görög példákból, ahol „alapvetően" infrastruktúrába tették az uniós fejlesztési pénzt, amely szimplán hozzáadódott a bruttó nemzeti össztermékükhöz, ám ez nem tudta dinamizálni a gazdaságot, és ma súlyos növekedési problémákkal küszködnek. Sajnos a hazai gazdaságpolitika már eldöntötte, hogy a közösségi beruházások felé tereli a bejövő források többségét, aminek szerintem nem lesz GDP-növelő hatása hosszabb távon. Felhívom a figyelmet arra, hogy a közelmúltban a beruházások aránya, mértéke jelentősen visszaesett, különösen igaz ez a feldolgozóipari beruházásokra. Vajon 2009-től mitől indul meg a gazdaság növekedése? A vállalkozók szerint nem látszik az a forrás, amitől 2009-ben erőteljesebb növekedésnek indulna a gazdaság. A 2008. évi költségvetésben ennek elősegítésére nincsenek világosan meghatározva a prioritások, és a szükséges források sincsenek hozzárendelve. Ilyen prioritásnak kellene lennie a versenyképesség javításának, a hazai kis- és középvállalkozások fejlesztésének, technológiai megújulásuk segítésének, a termelékenység növelésének. Ezért én úgy gondolom, hogy proaktív gazdaságpolitikára van szükség, fiskális helyett patrióta szemlélettel. Így elsősorban a vállalkozások támogatását, a foglalkoztatást, a munkahelyek teremtését kell elősegíteni. Ehhez pedig érdemi párbeszédre van szükség a gazdaság szereplőivel. S megjegyezném, hogy erős kamara nélkül, nincs erős gazdaság sem.

– Mégis, melyek lehetnek a magyar gazdaság kitörési pontjai a következő hétéves időszakban?

– Magyarországon ma duális politika és duális gazdaság, ugyanakkor reformkényszer van, sok a meg nem valósított jó ötlet, miközben sok a hibás döntés.

Nincs prioritás, nincs megfogalmazva, hogy mi az ország kitörési pontja. És amit kulcsfontosságúnak tartok: tartós munkahelyteremtés, foglalkoztatásbővülés kellene. Hosszú távon a foglalkoztatás Magyarország számára a legnagyobb probléma. Magyarország lényegesen elmarad az Európai Unió foglalkoztatási rátájától. Míg hazánkban 58 százalék körüli a munkaképes korú lakosság körében a munkaerőpiacon részt vevők aránya, addig ez az adat az EU-ban 64-65 százalék körüli. Hosszú távon a magyar gazdaság akkor lehet versenyképes, ha be tudja vonni jelentős munkaerőtartalékait, másrészt gazdaságát a tudásalapú iparágak felé eltolni.

– Adórendszerünk mennyiben lehet felelős a magyar gazdaság térségbeli versenyképességének gyengülésében? Mit lehetne tennie a kormánynak e téren?

– Az adórendszeren minél előbb változtatni kell. A kormány szándékából már látható, hogy ez 2008. január elsejére nem megoldható, mivel az átfogó adóreformról való gondolkodás és koncepciókialakítás elkezdését csak a jövő év elején tervezi a pénzügyi kormányzat, így optimális esetben is csak a jövő év közepén várhatók érdemi adócsökkentések, egyszerűsítések. Az is látható, hogy a parlamenthez benyújtott tervezett 2008. évi adó- és járulékváltozások érdemben nem módosítják a vállalkozói szféra pénzügyi pozícióját. Sőt az MKIK számítása szerint a GDP-arányos adóterhelés a konvergenciaprogramban előirányzott 0,3 százalékpontos csökkenéssel szemben jövőre várhatóan 0,42 százalékponttal növekszik, és az adóbevétel a várhatóan 2007. évihez képest 116 milliárd forinttal több lehet, aminek forrása a tervezettnél magasabb inflációból és a gazdaság kifehérítéséből származna.

Álláspontunk szerint a többletadó-bevételt a gazdaságba, a versenyképesség növelésére kellene visszaforgatni. Például a tb-járulékot le lehessen vonni az iparűzési adóalapból, illetve lehetne mérsékelni az egészségügyi hozzájárulást. A kisadók – a szakképzési, az innovációs és a rehabilitációs hozzájárulások – tervezett összevonásával kapcsolatban egyetértek az adminisztrációs teher csökkentésével, ugyanakkor ez azt eredményezhetné, hogy a vállalkozások kivonulnak a szakképzésből. Ezért a kamara azt javasolta, hogy a három adónem egyelőre maradjon meg a jelenlegi formában, és 2008 folyamán készüljön egy életszerű, a kitűzött célokat jobban megvalósítani képes szabályozórendszer, mivel az MKIK a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő minőségi szakképzésben érdekelt. Úgy tűnik, ezt a kormányzó pártok országgyűlési képviselői is megértették, és a parlamenti szakbizottságokban folyó vitákban már a kisadók önállósulása mellett szavaztak. Magyarország romló versenyképessége szorosan összefügg az adórendszer gyengeségeivel, ezért szükséges lenne az adórendszer egyszerűsítésére, a munkát terhelő adók csökkentésére. A régió országai többségükben már túljutottak az adóreformon, ezért bennünket is sürget az idő. A külföldi befektetők számára ugyanis ma már nem elég vonzerő az adókedvezmény vagy a javuló infrastruktúra, ezért a gazdasági környezeten kell változtatni. Csökkenteni kellene az élőmunka magas terheit, az állami és önkormányzati kiadásokban strukturális változtatást kellene végrehajtani. A magyar gazdaság versenyképességének növeléséhez nem elégséges az a konvergenciaprogramban kitűzött cél, hogy a GDP-arányos adóterhelés 2011-2012-re 1 százalékponttal csökkenjen. Magyarország Közép- és Kelet-Európában jelenleg már az utolsók között kullog a versenyképességben, ami – egyebek között – a magas élőmunka-ráfordításokra és az adminisztrációs terhekre vezethető vissza. Szerintem a konvergenciaprogram és az ÚMFT hatásai egyes esetekben ütköznek egymással, holott az uniós források alkalmasak lennének a konvergenciaprogram negatív hatásainak ellensúlyozására.

– Európa 45 országának kétezer kereskedelmi és iparkamaráját összefogó, 19 millió vállalkozást képviselő brüsszeli székhelyű Eurochambres ez év október 24–25-én a francia fővárosban tartott éves kongresszusán elhangzott, hogy az európai versenyképesség kulcsa a régiók erejében rejlik. Ön is jelen volt, miről beszélt felszólalásában?

– Az európai szervezetben Magyarország pozíciója nagyon erős, mert általában sikeresek a magyarországi régiós programok, és a magyar kamarák nemzetközileg elismerten bizonyítottak. A sokáig kötelező után önkéntes alapú lett a magyarországi tagság, és a bevételek, illetve a tagok megőrzése érdekében tett lépéseinket komoly nemzetközi figyelem kíséri. Az európai kamarák hasonló kihívásokkal szembesülnek, mint mi, s eredményeinket példaértékűnek kezelik.

A Széchenyi Kártya mellett szép sikert ért el a kongresszuson az MKIK a régiók közti együttműködéssel is. Egyik legkiválóbb példájaként emelték ki a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által kezdeményezett, és ukrán, szlovák és erdélyi határ menti társszervezetekkel közösen indított Kárpátok Üzleti Akadémia nevű programot. Ez a helyi vállalkozók közti kapcsolatteremtésre, azok tapasztalataira építve dolgozta ki vállalatalapítást segítő képzési rendszerét, és a nemzetközi kereskedelemtől a vámkérdéseken át logisztikai felvilágosításig sok mindennel szolgálja a régió befektetőit, és járul hozzá a gazdasági fejlődéshez a Kárpátok térségében. Az európai versenyképesség szempontjából leghatékonyabb régiók feltérképezéséhez az Európai Unió 27 tagállamának 268 régiójáról Regionális Versenyképességi Atlaszt jelentetett meg a szervezet, amelyhez a helyi ipari és kereskedelmi kamarák által támogatott legkiválóbb gyakorlati példák bemutatásával ajánlásokat is csatolt. Ezek közül a legfontosabbak a növekedés megszilárdítása, a munkaerőpiac rugalmasabbá tétele és a nem bérre fordított költségek csökkentése, a nagyobb, és ezen belül is a fiatalok, a nők, valamint az idősek jobb foglalkoztatottsága érdekében, a továbbképzések fejlesztése. Ezek úgy gondolom, hogy tökéletesen egybecsengenek a magyar gazdaság versenyképességének növelését célzó elképzeléseinkkel.

Üzleti7

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara lapja Regionális Fejlesztési Operatív Program különszám

Alapította:
a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara 1996-ban

Felelős szerkesztő:
Lajos Júlia

Olvasószerkesztő:
Kalocsay Katalin

Szakmai lektor:
Szilágyi János

Fotó:
Hatlaczki Balázs
Tóth Attila

Szerkesztőség:
Headline PR Kft.
1136 Bp., Pannónia u. 15.
Telefon: 06 30 951-8311
e-mail: headline@headline.hu

Kiadja
MKIK Szolgáltató Kht.
1055 Bp., Kossuth L. tér 6–8.
Tel.: 474-5151, fax: 474-5159

Felelős kiadó:
Ay János
ügyvezető igazgató

Tördelés, nyomdai munkák:
Perjési Grafikai Stúdió
1118 Bp., Társ u. 4.
Tel.: 209-3859
Internet: www.reklam.perjesi.hu
Felelős vezető:
Petró Lajos

Az Üzleti7 Regionális Fejlesztési Operatív Program különszám című kiadványa bármely részének másolásával, terjesztésével, az adatok elektronikus tárolásával és feldolgozásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesüléseket csak az Üzleti7-re hivatkozva lehet átvenni!

ISSN: 1416-5023

Az ernyőszervezet megjelenítette a vállalkozások érdekeit

A feje tetejéről sikeresen a talpára állítottuk a rendszert

Végéhez közeledik a Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.4. intézkedése, amelynek keretében a kkv-szektor 19 ezer munkavállalója részesült célzott szakmai továbbképzésben uniós támogatással. Az eredmények messze meghaladták az előzetes várakozásokat, ami Szilágyi János, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) Oktatási és Képzési Igazgatóságának vezetője szerint mindenekelőtt a területi kamarák és a partnerszervezetek által létrehozott ernyőszervezet eredményes működésének köszönhető.

Kőrösi Katalin

A „Régióspecifikus képzések kifejlesztése" című uniós program (ROP. 3.4. első komponens) 2005. január 1-jén indult útjára azzal a céllal, hogy ösztönözze a szakmai továbbképzéseket és szakképzéseket elsősorban mikro-, kis- és középvállalkozások alkalmazottai és az önfoglalkoztatók körében, hozzájárulva ezzel a gazdálkodó szervezetek versenyképességének növeléséhez. A gazdálkodó szervezetek felnőttképzésben való részvételi hajlandóságát, illetve a továbbképzésben részesülő foglalkoztattak százalékos arányát tekintve Magyarország az európai uniós rangsor legvégén áll, az újonnan csatlakozott államok többsége is megelőz bennünket.

A projekt több szempontból is egyedülálló volt a hazai uniós pályázatok történetében. Egyrészt azért, mert lebonyolításával a ROP irányító hatósága a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát bízta meg, másrészt a végrehajtás teljesen új együttműködési formákat igényelt a szereplők részéről. A területi kereskedelmi és iparkamarákkal közösen létrehozott, a képzési igények felmérésére hivatott regionális konzorciumok önmagukban is újdonságnak számítottak, hiszen ez volt az első alkalom, hogy a kamaráknak regionális szinten kellett összefogniuk – emeli ki Szilágyi János. (A különböző indikátorokat ugyanis regionális szinten határozta meg a Regionális Fejlesztési Operatív Program monitoring bizottsága. A legmagasabb összegű forrást – a gazdasági mutatók alapján – az Északalföldi, az Észak-magyarországi és a Dél-alföldi Régió fordíthatta beiskolázásokra.)

A kamarai rendszer mellett országosan 45 partnerszervezet vett részt a programban, köztük kisebbségi önkormányzatok, munkaügyi központok, fogyatékossággal élő emberek érdekvédelmi szövetségei, munkaadói és egyéb szervezetek.

– Számunkra is újfajta kihívást jelentett e sokszereplős hálózat összefogása – emlékszik vissza az MKIK oktatási és képzési igazgatója. – Voltaképpen egyfajta ernyőszervezetet hoztunk létre, s véleményem szerint éppen ennek tulajdonítható a pályázat sikere. Korábban ugyanis kizárólag közvetlenül a cégek számára hirdettek meg – illetve hirdetnek meg most is az NFT II. keretében – humánerőforrás-fejlesztési uniós pályázatokat. A kis- és mikrovállalkozások azonban nemigen bajlódnak az adminisztrációval, legyen az bármennyire is leegyszerűsített. Eleinte mi is azt gondoltuk, hogy elegendő beindítani a projektet, majd maguk a vállalkozások keresnek fel bennünket, s így fokozatosan feltöltjük az eredetileg 3500-4000 fős keretet. Ám rá kellett jönnünk, hogy ez nem így működik: nekünk kell felkeresnünk a cégeket, bemutatnunk az előnyöket, majd pedig természetesen kitöltenünk a papírokat. Az ernyőszervezet hatékonyságát mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az előirányzott keretszámot 19 ezer főre növeltük, amiből eddig 12 ezer fő továbbképzése fejeződött be. További jelentős eredménynek tartom, hogy sikerült beemelniük a programba a mesterképzéseket is, amelyeken előzetes számításaink szerint mintegy kétezer fő vett részt.

Szilágyi János, az MKIK oktatási és képzési igazgatója

A program azért is lehetett ilyen sikeres, mert a feje tetejéről a talpára állítottuk a rendszert – véli Szilágyi János. Véleménye szerint míg az iskolarendszeren kívüli képzések piacát korábban egyértelműen képzői kínálat határozta meg, addig most a cégek, azaz a munkaerőpiac szükségletei szerint alakították. Az igények pontos feltérképezése érdekében két ütemben négyezer gazdálkodó szervezetet kérdeztek meg arról, milyen képzéseket tartanának szükségesnek saját dolgozóik részére. A GfK Hungária által végzett kutatásból világosan kiderült, hogy a cégek döntően a rövid ciklusú (30-90 órás), célorientált, a vállalkozás versenyképességét közvetlenül szolgáló képzéseket preferálják. A képzési kínálatot aztán kifejezetten ezen igények alapján állította össze és írta ki a pályázatot a képző cégek számára a VÁTI Kht. A gazdasági ágazatokat tekintve a képzések többsége az idegenforgalom, a gépipar, az építőipar és a szolgáltatói szektorban valósult meg.

A ROP 3.4. programja lassan a végéhez közeledik, s bár a projekt sikeresnek bizonyult, egyelőre úgy tűnik, hogy a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara nem kap megbízást a folytatásra, pedig Szilágyi János szerint az eddigi tapasztalatok alapján rászolgáltak volna a bizalomra. E két esztendő alatt ugyanis rengeteg érték, adatbázis, humánerőforrás halmozódott fel a kamaráknál, illetve jól működő együttműködési rendszer alakult ki, amire – a folyamatosságot megőrizve – a jövőben is lehet(ne) építeni.

A szakképzésben fontos a tudástartalom megújítása

A kamara a vállalkozások versenyképességének javításáért

Az Észak-magyarországi Régió gazdaságának fejlődése alapvetően azon múlik, hogy az itt működő kis- és középvállalkozások milyen eséllyel indulhatnak az európai uniós versenyben. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara éppen a térség vállalkozóinak segítése miatt kötött szövetséget a két szomszédos megye, így Heves és Nógrád kereskedelmi és iparkamaráival, amely hosszabb távon is lehetővé teszi majd, hogy együttműködjenek a közös programok kidolgozásában. A kamara alapvető feladatai közé tartozik a gazdasági szereplők versenyképességének növelése, amelyhez a meglévő pályázati rendszert is jól tudja hasznosítani – mondta Bihall Tamás, az MKIK alelnöke.

M. Vadász Zsuzsa

Kevés a régióban a kis- és középvállalkozások száma, és összetételük sem mondható a gazdaság szempontjából kedvezőnek. A régióban lévő mintegy 100 ezer vállalkozás közül úgy 1300 vállalkozó foglalkoztat húsz főnél többet. A kamara összes eszközrendszerét felhasználva segíti az itt működő cégek tevékenységét, és megpróbál változtatni a jelenlegi helyzeten. Ehhez mindenképpen szükséges az innováció gyakorlati alkalmazása, amely a legjelentősebb eleme a versenyképesség javításának. A BOKIK mindenképpen támogat minden olyan akciót, és kezdeményezést, amely hozzájárul a vállalkozások versenyképességének javításához. Persze mindehhez hozzátartozik a megfelelő üzleti környezet kialakítása is.

Bihall Tamás, az MKIK alelnöke, a szakképzési kollégium elnöke

Elmondható, hogy számos olyan sikeres programot kezdeményezett és bonyolított le a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, amely jelentős támogatást nyújtott a cégek működéséhez és erősödéséhez. Tisztában vagyunk azzal is, hogy a vállalkozókra rakódó terhek nem segítik a versenyképességet, ezért a kamara minden lehetséges fórumon kifejti véleményét a vállalkozók helyzetéről és az őket sújtó intézkedések hátrányos hatásairól. Szükségesnek tartjuk a tőkeellátottság javítását, és fontosnak látjuk, hogy a cégek új termékeket vezethessenek be – hangsúlyozta a BOKIK elnöke.

A kamara egyik sikertermékének számít a Széchenyi Kártya, ennek a hitelprogramnak a továbbfolytatása szinte nélkülözhetetlen a vállalkozások számára. Emellett lényeges további banki termékek kiterjesztése is.

A kamara szervezésében folytatódik a vállalkozások piaci pozícióinak erősítése, így az Üzlet@hálón, a klaszterek szervezése és a Kárpátok Üzleti Akadémia sikeres lebonyolítása is ezt a célt szolgálta Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Nem véletlen, hogy ez a nagyszabású program elnyerte az Európai Vállalkozás Díjat. Az Európai Bizottság által 2005-ben alapított, már második alkalommal meghirdetett díj azokat a kezdeményezéseket értékelte legjobbnak, amelyek regionális szinten támogatják a vállalkozói tevékenységet. A BOKIK Kárpátok Üzleti Akadémia programja a legmagasabb pontszámot érte el. Az európai díj győzteseinek eredményhirdetésére Portóban kerül sor 2007. december 12-én. Bihall Tamás hangsúlyozta, hogy a jövőben még több beszállítói fórumot szerveznek majd annak érdekében, hogy a kis- és középvállalkozások megismerjék a követelményrendszereket, és alkalmazkodjanak a legkorszerűbb technológiákhoz.

Minden lehetőséget meg kell ragadni annak érdekében, hogy kialakuljon egy befektetőfogadó rendszer az Észak-magyarországi Régióban, mert ez teszi lehetővé, hogy a húzóágazatok megtelepüljenek és a környezetükben kialakuljanak a beszállító kis- és középvállalkozások. A régióban jók a közlekedési kapcsolatok, az infrastrukturális hálózat fejlett. Itt található az Európai Unió keleti határa, viszonylag képzett a munkaerő, egy jelentős beszállítói körre lehet számítani, a befektetők iránt elkötelezett szervezetek működnek, s az sem mellékes, hogy élhetőek az itt lévő városok, kulturális értékek és nemzeti parkok találhatók itt. Az önkormányzatok pedig partnerek az együttműködésben. Bihall Tamás kiemelte, hogy tárgyalásokat kezdeményez a mezőkövesdi repülőtér fejlesztése érdekében, hiszen ezzel is tovább javulhat a régió megközelíthetősége. A BOKIK éppen az innovációs fejlesztések gyakorlati megvalósítása érdekében újította meg együttműködését a Miskolci Egyetemmel, amely ugyanakkor hozzájárulhat az itt lévő cégek fejlődéséhez.

Új jogosítványokat kap a kamara azzal is, hogy a Regionális Fejlesztési Képzési Bizottságban társelnöki szerepet tölt be, amellyel a kialakított képzési modell alapján a képzések irányát és struktúráját határozhatja meg. A kamara tovább folytatja a szakképzés átalakítása terén indított kezdeményezéseit, mert véleménye szerint mindenképpen meg kell újítani a szak- és felnőttképzés tudástartalmát. Erre mindenekelőtt a vállalkozások versenyképességének javítása érdekében van szükség, hiszen a gazdaság fejlődése elképzelhetetlen a legkorszerűbb tudással rendelkező, szakképzett munkaerő nélkül. A magyar gazdaságból 2013 végére százezres nagyságrendben fog hiányozni a szakképzett munkaerő, hiszen már most is százezerre becsülhető azon szakképzett munkaerő hiánya, amely elsősorban a fizikai szakmákban jelenik meg.

Eredményt várunk a Területi Integrált Szakképző Központok (TISZK) működésétől, s az első éppen Miskolcon valósul majd meg, ahol elsősorban a gépipari szakmákban működő társaságok számítanak az új intézményben képzett szakemberek korszerű tudására. Az elmúlt évtizedekben igen kedvezőtlen folyamat zajlott le, amelynek során leértékelődött a szakképzés társadalmi megítélése.

Mindebből az következik, hogy nélkülözhetetlen a szakképzés vonzerejének növelése, az ifjúsági képzésben pedig a szakképzettek arányának megnövelése csakúgy, mint a 9–10. osztályban az eddiginél nagyobb mértékű gyakorlati képzés bevezettetése. A szakmunkásoknak életpályamodellt kell kialakítani, hiszen azt szeretnénk elérni, hogy a fiatal korosztály 30 százaléka szerezzen szakiskolai szakmunkásvégzettséget.

Az igényfelméréstől a saját fejlesztésű, akkreditált képzésekig

Csaknem háromszoros volt a túljelentkezés az első körben

Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv keretében indított, elsősorban területfejlesztésre koncentráló Regionális Fejlesztés Operatív Program (ROP) 3.4. intézkedésének fő célja az összhang megteremtése a regionális munkaerőpiac és a képzési kínálat között, az egyes régiók munkaerő-piaci szükségleteinek kielégítésére. Az intézkedés két komponenst foglal magába: az első megvalósítását az MKIK végezte, míg a második komponens gazdája a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht. A konkrét képzések a második komponensben zajlanak.

Köpeczi Bócz Attila

Az első komponens munkájának és a teljes 3.4. intézkedés sikerének megalapozója az a képzési kereslet-kínálat felmérés volt, amelyet a program során két alkalommal (2005-ben és 2006-ban) a regionális konzorciumok és a GfK Hungária Kft. bevonásával végeztünk. A két kutatás során a konzorciumok munkatársai több mint négyezer gazdálkodót és kétezer képzőintézményt kerestek fel, hogy megtudjuk, a képzési kereslet mennyire áll összhangban a képzési piac által nyújtott kínálattal. Ez alapján kialakult egy úgynevezett képzési témalista vagy igénylista, s az ezen szereplő képzésekre a képzőintézmények pályázatot nyújthattak be a VÁTI Kht.-hoz a második komponens keretében. A képzők kiválasztását követően a célcsoport irányába úgynevezett képzési listát állítottak össze, ezeken a képzéseken a szintén a VÁTI Kht.-hoz benyújtott pályázatokon szerezhettek támogatást a részt venni szándékozók.

A résztvevők szervezése, tájékoztatása a konzorciumok feladata volt. Ennek eredményességét mi sem bizonyítja jobban, mint a támogatási szerződésben meghatározott jelentkezőkre vonatkozó cél 270 százalékos túlteljesítése.

A jelentkezések szervezésén túl a konzorciumok folyamatosan figyelemmel kísérték a gazdálkodók képzési igényének változását, s a felmerülő új képzési igényekkel rendszeresen frissítettük a második komponensben közzétett témalistát.

A felmérések és a folyamatos igénykövetés más fontos eredményt is hozott, ami egyben az első komponensben megvalósított kamarai feladatok harmadik nagy csoportját is jelentette. A gazdálkodók munkaerő-szükségletét nem minden esetben tudja azonnal követni a képzési piac, így egy ilyen volumenű projekt esetében szükségszerűen felmerültek olyan képzési igények is, amelyek nem álltak rendelkezésre a képzési piacon. Ezeket a képzéseket ki kell, ki kellett fejleszteni a programban. A fejlesztés során figyelembe kellett venni a felnőttképzési piac azon tulajdonságát, mely szerint nem lehet olyan képzést kitalálni, amire nem mondaná azt legalább egy képző, hogy ő készen áll a megvalósításra. A gazdálkodók által jelzett képzési igények alapján 2006 őszén 8, míg 2007 júniusában további 9 képzésre írtak ki pályázatot a konzorciumok és az MKIK. A pályázatok eredményeként végül 15 képzés kifejlesztése valósult meg, amelyeket ezt követően a Felnőttképzési Akkreditációs Testület (FAT) akkreditált, ezzel is biztosítva a megfelelő színvonalat. A képzési programokon túl a képzésekhez készültek tananyagok is, amelyek a kamara honlapján mindenki számára elérhetők.

A ROP 3.4.2. komponensben regisztrált jelentkezések alakulása havi bontásban

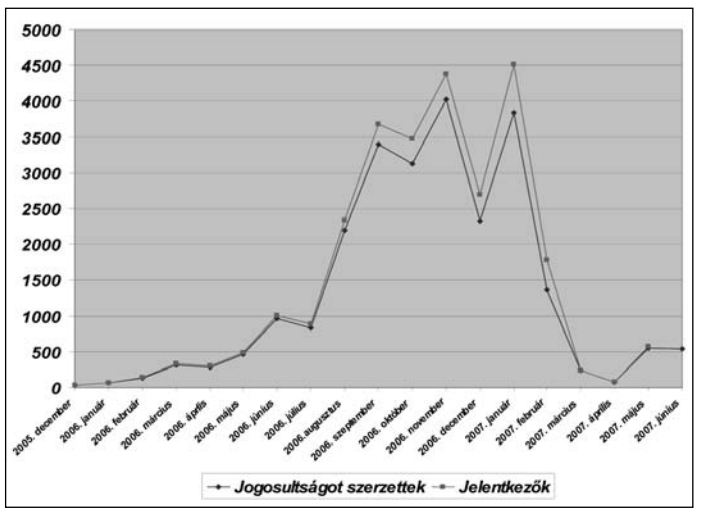

Egyénre szabott támogatás – valós igények alapján

Központi képzési programok

Az I. Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) Regionális Fejlesztés Operatív Programjában (ROP) mintegy 1,7 milliárd forint keretösszeget különítettek el a központi képzési programokra, amely régióspecifikus szakmai továbbképzések és szakképzések támogatását tette lehetővé kis- és középvállalkozások (kkv), mikrovállalkozások alkalmazottai, továbbá önfoglalkoztatók részére. A szétosztható támogatási keretet, a program sikerére való tekintettel, a ROP Irányító Hatóság forrásátcsoportosítás keretében 2,3 milliárd forintra növelte a projektidőszak alatt. A központi képzési programot 75 százalékban az Európai Szociális Alap, 25 százalékban a magyar állam finanszírozta.

Strbik László

A ROP 3.4.2. program lebonyolítója a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság (VÁTI Kht.), amellyel a – mint végső kedvezményezettel – ROP Irányító Hatóság 2005. június 7-én kötött támogatási szerződést a program lebonyolítására.

Csanádi Ágnes, a VÁTI Kht. vezérigazgatója

Csanádi Ágnes, a VÁTI Kht. vezérigazgatója elmondta, hogy a program célja a megfelelő szakmai ismeretekkel rendelkező munkaerő biztosítása volt a regionálisan meghatározott, szakemberhiánnyal küzdő, kulcsfontosságú ágazatokban, valamint hiányszakmákban, továbbá a turisztikai vállalkozások sikeres működésének elősegítése humán kapacitásaik fejlesztésével. A program lebonyolítására igen rövid idő, mindössze két év állt rendelkezésre a 2005–2007-es időszakban.

Az első körben – 2005. június végétől – képzőintézmények pályázhattak képzéseikkel, majd 2005 novemberétől a képzési ajánlatokból kialakult képzési lista alapján lehetett jelentkezni az egyes képzésekre, illetve a célcsoportok igazolt tagjai igényelhették a képzési költség részleges megtérítését. A képzési programokra jelentkezhettek alkalmazottak, önfoglalkoztatók, egyéni vállalkozások kkt.-k, bt.-k, kft.-k, rt.-k és szövetkezetek. A támogatás mértéke alkalmazottak és önfoglalkoztatók esetében a képzési díj 80 százaléka, személyenként a támogatási keret maximum 250 ezer forint lehetett. A vállalkozásoknál a képzési díj 60 százaléka, valamint a képzés időszakára kieső bruttó munkabér 60 százaléka volt támogatható, vállalkozásonként azonban a támogatási keret legfeljebb 5 millió forint lehetett, és az egy személyre jutó keret szintén nem haladhatta meg a 250 ezer forintot.

A ROP 3.4.2. támogatási program rendkívül eredményes volt a célcsoportok körében, az érdeklődők száma minden régióban többszörösen meghaladta a támogatható személyek számát – hangsúlyozta a vezérigazgató asszony. Abszolút sikerként könyvelhetjük el, hogy a képzett személyek célszámának több mint kétszeresét sikerült elérni az igen rövid projektidőszak ellenére. Nem kevésbé fontosnak tartom, hogy újszerű támogatási rendszertípussal valósították meg, amelyet a VÁTI Kht. dolgozott ki.

A program további újdonsága volt, hogy a képzések támogatása valós, piaci igényeken alapult, emelte ki Csanádi Ágnes. Ennek megfelelően a ROP-intézkedés három szakaszra tagolódott: első lépésként önálló központi program keretében a regionális képzési kereslet és kínálat felmérése történt meg a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK) közreműködésével. Az MKIK, mint végső kedvezményezett és egyben megvalósító, a konzorciumban együttműködő területi kamarákkal és egyéb szakmai szervezetekkel együtt, a regionális munkaerő-piaci kereslet és kínálat közötti összhang erősítése érdekében folyamatosan elemezte a regionális munkaerő-piaci kereslet és a képzési kínálat alakulását, valamint kidolgozta a hiányzó képzési programokat.

A második szakaszban a VÁTI Kht. nyilvános felhívása keretében az MKIK regionális munkaerő-piaci elemzéseire épített képzési témalistákon szereplő régiójspecifikus képzési témákra pályázhattak a képzőintézmények, majd a kínálatuk alapján összeállított képzési listából választhattak képzést a jelentkezők. A befogadható képzési programok elbírálásában az MKIK és konzorciumai is részt vettek szoros együttműködésben.

A harmadik szakaszban a konkrét képzési programokat tartalmazó képzési lista kínálatából választhattak a célcsoportok érdeklődő tagjai, és adhatták be jelentkezésüket képzési költségeik részleges megtérítésére a VÁTI Kht.-hoz. A jelentkezők elbírálása jogosultság alapján történt, azaz bizonyítani kellett a célcsoporthoz tartozást a támogatási jogosultság megszerzéséhez. A jelentkezést segítette a VÁTI Kht. országos hálózata, melynek keretében hét regionális iroda fogadta a jelentkezéseket. Az ügyviteli rendszert szintén a VÁTI Kht. fejlesztette erre a programra.

A 2005–2007 közötti időszakban összesen 1638 képzőintézményi pályázat érkezett be, ebből 1268-at elfogadtak, 370-et elutasítottak – tájékoztatta lapunkat Csanádi Ágnes. Az elfogadott pályázatok közül 578-at már az első körben javasoltak, míg 361 volt az újonnan induló képzés.

A pályázatok közül 850-et OKJ-s képzésre, 103-at FAT akkreditált képzésre, 518-at szakmai képzésre, 270-et szakmai továbbképzésre nyújtottak be. Ez idáig 1926 képzés valósult meg, illetve indult el, ebből Közép-Magyarországon 434, Közép-Dunántúlon 189, Nyugat-Dunántúlon 250, Dél-Dunántúlon 195, Észak-Magyarországon 270, Észak-Alföldön 309, illetve a Dél-Alföldön 279 képzés indult.

A támogatási programot a célcsoportnak először 2005. november 29-én hirdették meg, az első képzés 2006 februárjában indult. A jelentkezések 71 százaléka, a képzési szerződések 70 százaléka a 2006. augusztus–december közötti időszakban érkezett, illetve a támogatási megállapodások nagy része is ekkor köttetett meg, míg 2007 januárjában az összes jelentkezés 23 százalékát regisztrálták.

A támogatást elnyerő személyek elsősorban az alkalmazottak köréből kerültek ki, továbbá jelentős számú – csaknem 2300 – vállalkozás is kapott támogatást, több mint kétharmaduk kkv, különösen egyéni vállalkozó volt. Az időszak alatt összesen 25 595 fő kapott támogatási jogosultságot a programban, s ebből 18 697 fő vett részt képzéseken, illetve kapott képzési támogatást. A képzések 2008. február végéig futnak.

A program újszerűségét egyrészt a többlépcsős, valós igényekre építő, megalapozott támogatási forma jelentette. Ebben a rendszerben a képzési igényekre rugalmasan reagáló kurzusokat lehet megvalósítani – emelte ki Csanádi Ágnes.

A jelentkezők pályáztatása, az úgynevezett „kuponos” jellegű jelentkezési rendszer szintén eltért az eddigiekben alkalmazott eljárásoktól (amikor a képzési támogatást a kiképzett hallgató után a képzőintézmény kapta meg). A ROP 3.4.2. programjában a támogatást a jelentkező kapja, és ő dönti el, hogy a meghatározott keretek között pontosan hogy használja fel, ami „személyre szabottabb” és ezzel célzottabb támogatást tesz lehetővé. Mindez életszerűen igazodik a dolgozó emberek igényeihez. Harmadrészt a limitált támogatási keret lehetőséget ad a kerettel történő „gazdálkodásra” – azaz akár több képzésre is felhasználhatja azt a jelentkező a képzés árától függően.

Felfüggesztés, majd folytatás

A ROP 3.4.2.-es programban 2007 elejére a jogosultság elbírálására benyújtott pályázatok száma mind a hét régióban többszörösen meghaladta a még szabad keretekből támogatható pályázók, személyek számát, ezért február 3-ától a VÁTI Kht. felfüggesztette a jelentkezések befogadását valamennyi régióban.

A ROP Irányító Hatóság – a Monitoring Bizottság jóváhagyásával – 2007 áprilisában döntött a ROP 3. prioritásán belüli forrásátcsoportosításról. Ennek eredményeként a ROP 3.4.2. program közel 600 millió forint szétosztható támogatási forrással bővült, lehetőséget adva ezzel a – pótlólagos források erejéig történő – folytatásra.

A források átcsoportosításával a ROP 3.4.2. program lebonyolítási időszakát 2008. február 28-áig meghosszabbították, azaz a képzések vizsgával együtt történő lezárulásának végső határideje erre a dátumra módosult. A képzési szerződések befogadása több szakaszban folytatódott 2007. október közepéig, amikor is az utolsó pótfelhívást is lezárta a VÁTI Kht. A ROP 3.4.2. program 2008 tavaszán zár, a képzések és támogatások elszámolása és kifizetése jelenleg folyamatos.

A gazdaságfejlesztést ötvözzük a területi kiegyenlítéssel

(Folytatás az 1. oldalról)

– Szigorú, feszített menetrend szerint haladunk. Augusztusban az oktatás fejlesztésével kapcsolatos pályázati kiírások jelentek meg, szeptemberben a környezetvédelemmel, a turizmusfejlesztéssel, októberben vállalkozásfejlesztési, illetve egészségügyi pályázatokat írtunk ki. Ez azt jelenti, hogy eddig több mint 130 meghirdetett pályázati felhívás látott napvilágot idén, ezer milliárd forintnál is nagyobb keretösszeggel. Ezek közül 21 felhívás már le is zárult. Több mint ötezer pályázat érkezett be az ÚMFT felhívásaira, sőt 2300 nyertesünk már van is. Év végére pedig megközelítjük a kétszáz kiírást.

– Milyen kiemelt projektekre kerül sor ebben az uniós költségvetési időszakban?

– Kevés lenne ez az újságoldal, hogy az összes kiemelt projektről akár csak érintőlegesen is szót ejtsek. Csak néhányat emelnék ki. Augusztus végéig a beérkező javaslatok közül a kormány 117 alsóbbrendűút-fejlesztést és 74 olyan foglalkoztatási, országos jelentőséggel bíró egyéb kiemelt projektet támogatott, amelyek hangsúlyosan illeszkednek az Új Magyarország Fejlesztési Terv céljaihoz. Megvalósulhat egyebek között Budapesten a Szépművészeti Múzeum térszint alatti bővítése, a Budavári Palota fejlesztése, és megújul a Liszt Ferenc Zeneakadémia is. Az Esztergomi Bazilika pincerendszerének turisztikai hasznosítása is megkezdődhet, de támogatásban részesül a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum fejlesztése is. Folytatódik a balatonfüredi városközpont felújítása, támogatást kap Hajdúszoboszló fürdőváros továbbépítése, Miskolcon pedig a Mechatronikai Park fejlesztése részesül uniós forrásból. A sárvári kórházat térségi rehabilitációs központtá fejleszthetik, és kiemelt fejlesztési támogatásban részesül a Homokhátság elsivatagosodásának megakadályozását célzó projekt is. De ez még csak az első lépcső, a következő években alapvetően a projektgazdákon múlik, hogy milyen kiemelt fejlesztések jutnak el valóban a megvalósulásig. A korábban már támogatásra javasolt, de továbbfejlesztendő projektek listájáról januárban dönt a kormány. Úgy tervezzük azonban, hogy az ÚMFT igazi karakterét a pályázatok adják majd meg. A pályázatok révén és a kiemelt projektek útján elnyerhető pénzek aránya a tervek szerint körülbelül 60-40 százalékos lesz a pályázatok javára.

– Milyen fejlesztési tervek, illetve programok érintik közvetve vagy közvetlenül a szakképzés területét? Melyek a legfontosabb célkitűzések ezen a területen?

– A humáninfrastruktúra fejlesztésére nagyobb hangsúlyt kívánunk fektetni, főként az egészségügy, az oktatási intézmények megújítására. A foglalkoztatási, felnőttképzési és szakképzési projektekre 2007–2013 között mintegy százmilliárd forintot fordítunk. Már vannak sikeres tapasztalatok is, az első Nemzeti Fejlesztési Terv tízezer új munkahely létrehozását támogatta. A most létrejövő területi integrált szakképző intézetek hálózatának kiépítése mindenképpen a meglévő hiányosságok felszámolásának egyik lehetőségét jelenti. A képzések csak akkor vezetnek eredményre, ha az oktatási rendszer képes igazodni a folyamatos változásokhoz, olyan szakembereket képez, amelyekre a gazdasági élet szereplőinek valóban szükségük van. Több vidéki településre azért nem tud akár több száz fős beruházást telepíteni a befektető, mert nem áll rendelkezésre a képzett munkaerő. Mindent megteszünk azért, hogy a szakképzésre fordított közösségi források koncentráltan kerüljenek felhasználásra.

– Kérem, mutassa be röviden a gazdálkodók versenyképességének erősítését szolgáló projekteket, terveket.

– Alapvető célunk a magyar gazdaság tartós növekedésének biztosítása, a produktív szektor versenyképességének javítása. Ennek érdekében négy fő irányt jelöltünk ki: a magyar gazdaság kutatás-fejlesztési és innovációs kapacitásának, aktivitásának és együttműködésének növelését, az eredmények jobb hasznosítását, tehát a tudásalapú gazdaságot. A vállalati kapacitások komplex fejlesztését azért, hogy a növekedési potenciállal rendelkező magyar vállalkozások sikerrel szerepelhessenek a nemzetközi versenyben, és csökkenthessék a termelékenységben és a jövedelemtermelő képesség területén meglévő lemaradásukat a nagyvállalatokkal, a külföldi versenytársakkal szemben. Harmadikként az üzleti környezet fejlesztését a növekedési tényezők dinamizálása érdekében. Végül, de nem utolsósorban a kis- és középvállalkozások finanszírozási forrásokhoz való könnyebb hozzáférését támogatjuk, hogy ki tudjuk használni azt a növekedési potenciált, ami a lehetőségek szintjén bennük van.

Sikeres volt az I. NFT Regionális Operatív Programja

(Folytatás az 1. oldalról)

Összesen 107,4 milliárd forintos támogatást nyertek el, melyek közül 537 esetben már a szerződéskötés is megtörtént, a leszerződött pályázatokon 106 milliárd forintot költhetnek el. A leszerződött pályázatokból 141 turisztikai, 84 útfejlesztési, 36 városrehabilitációs, 128 óvoda- és iskolafejlesztési, míg 148 képzési és foglalkoztatási projekt valósulhat meg.

A ROP nyertes pályázatok közül 280 már teljesen megvalósult és átadták, ezek támogatási összértéke 45,71 milliárd forint. A ROP keretében 13 központi projekt indult, amelyek támogatási összértéke csaknem 11 milliárd forint.

A pályázat kedvezményezettjei részére eddig kifizetett összes számla értéke 76,9 milliárd forint. A kifizetett 16 milliárd forintnyi előlegnek a felével már elszámoltak a kedvezményezettek, így összesen már 85 milliárd forintot kaptak meg, ami a keretösszegnek csaknem 75 százaléka. A technikai segítségnyújtásra szánt 7,37 milliárd forintos összeget 207 pályázó kapta meg.

Mosonyi Balázs elmondta, hogy az ÚMFT-ben a hét ROP-ra fordítható 1771 milliárd forint régiónkénti megosztásánál a népességszám és a gazdasági fejlettség alapján született döntés. Így például a legelmaradottabb Észak-alföldi Régió kerete eléri a 300 milliárd forintot, míg a fejlettebb Nyugat-Dunántúl kevesebb mint 142 milliárd forinttal számolhat. A Közép-magyarországi Régiónak sajátos a helyzete: ez a régió a ROP-on belül 450 milliárd forintot hívhat le, ám fejlettségi szintje miatt az úgynevezett versenyképesség kategóriába tartozik, ezért a többi régióval ellentétben nem részesül a több ezer milliárd forintot kitevő ágazati felzárkóztatási programok támogatásaiból.

A hét régió operatív programjait részben úgy állították össze a regionális fejlesztési tanácsok, hogy a támogatásokat az adott régió sajátosságai és szükségletei szerint lehessen felhasználni. A Nyugat-Dunántúlon elsősorban turisztikai és gazdaságfejlesztési beruházásokat terveznek. A Dél-Dunántúlon csaknem 30 milliárdot szánnak az Európa kulturális fővárosa 2010 projekt megvalósítására, míg a Közép-Dunántúlon a balatoni fejlesztésekre helyezik a hangsúlyt. A Dél-Alföldön jelentős összegeket szánnak infrastruktúrára, ezen belül környezetvédelemre és az ivóvízbázis problémáinak kezelésére.

Észak-Magyarországon és az Észak-Alföldön egyaránt a gazdaságfejlesztési, infrastrukturális, városfejlesztési és a turisztikai beruházások állnak a középpontban. Az utóbbiak közé tartoznak a termálfürdő- és wellnessközpont-építések is.

A Közép-magyarországi Régióban innovációra, kutatás-fejlesztésre szánják a támogatások jelentős részét, illetve Pest megye és Budapest fejlettségi különbségeinek csökkentésére.

A ROP-ok forrásaira elsősorban önkormányzatok pályázhatnak. A szükséges önerő nagysága régiónként és beruházási típusonként változik. Közcélú beruházásnál az önerő 5 és 30 százalék körüli, más esetekben 50-60 százalék is lehet.

A lehívott támogatásokat nem kell visszafizetni. Egyes kiemelt, nem versengő, országos vagy regionális jelentőségű projektek (például közutak fejlesztése) esetében pedig a projektjavaslatok kiválasztása nem pályázati úton, hanem a kormány jóváhagyásával történik.

Az ÚMFT ROP összesített (uniós + kormányzati) finanszírozási keretének megoszlása régiók szerint (milliárd forint):

Észak-alföldi	300
Észak-magyarországi	277
Dél-alföldi	230
Dél-dunántúli	216
Közép-dunántúli	156
Nyugat-dunántúli	142
Közép-magyarországi	450
Összesen:	**1771**

Forrás: NFÜ, ROP IH

A főbb stratégiai irányvonalak

Dél-Alföld: tudásipar, agrárium, turisztika, (Szegeden „Biopolisz” – egészségipari, környezetipari, agrárgazdasági biotechnológia).

Dél-Dunántúl: magas környezeti minőségű modellrégió (Pécsett „az életminőség pólusa” – kulturális és környezetipar).

Észak-Alföld: a térség minőségi élet-, egészség- és rekreációs központja (Debrecenben „a tudás iparosítása” – gyógyszeripar, agrárinnováció).

Észak-Magyarország: iparfejlesztés, szolgáltatások, turisztika (Miskolcon „Technopolis” – nanotechnológia, vegyipar, mechatronika, megújuló, alternatív energiák).

Közép-Dunántúl: a kkv-kre alapozott, innovációorientált gazdaságfejlesztés (Székesfehérváron és Veszprémben logisztika, nano- és biotechnológia, műszaki informatika).

Nyugat-Dunántúl: az észak–déli pannon gazdasági tengely fejlesztése (Győrött „Autopolis” – autóipar, gépgyártás, megújuló energiák).

Közép-Magyarország: fő cél a térség versenyképességének és vonzerejének növelése (Budapestnek nincs elkülönülő, kiemelt stratégiája).

Összefogtak a szakmai és érdek-képviseleti szervezetek a Közép-dunántúli Régióban

Beiskolázás: háromezer jelentkező a szakmai továbbképzésre

A 2005-ben indult ROP 3.4.1. képzési projekt keretében OKJ-s szakképzési, valamint szakmai képzési és továbbképzési igényekre válaszoló programok valósultak meg. Vértesi Gabriellát, a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara főtanácsosát, a Közép-dunántúli Régió projektfelelősét kérdeztük a tapasztalatokról.

G. G.

– Milyen szervezetek fogtak össze a szerteágazó feladatok megoldására a régióban?

– A Közép-dunántúli Régióban a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, a Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara, a Komárom-Esztergom Megyei Kiskereskedők Országos Szervezete, a Veszprém Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány és a Vállalkozók Ipartestülete Dunaújváros szövetkezett, és hozott létre konzorciumot a regionális szinten megvalósuló feladatok szervezésére, irányítására, koordinálására. A megalakulás utáni elsődleges feladat egy olyan képzési lista elkészítése volt, amely a régió kiemelt fontosságú ágazataira – építőipar, elektronika, járműipar, fa- és bútoripar –, valamint a turizmusra koncentrálva állt össze, figyelembe véve a horizontális célokat és az esélyegyenlőség elvét. A lista alapján kezdtek el az ott feltüntetett képzésekre pályázni a képző intézmények 2005 júliusától.

– Hogyan alakult ki az ajánlati lista?

– A projekt első komponense során a régió képzési kínálatát és keresletét próbáltuk meg feltérképezni. Ennek keretében regionális szinten 520 gazdálkodó szervezetet és 200 képző intézményt mértünk fel. Az eredmény: megszületett tavaly januárban az a bővített régiós képzési ajánlati lista, amely alapjául szolgált a célcsoport bevonásának a képzésbe. A lista a program során a felmerülő igények alapján folyamatosan bővült. Megjelentetésétől kezdve konzorciumunk szolgáltató és szervezési munkát végzett a beiskolázások elősegítése érdekében. A KDRK – a tervezett 1300-at meghaladva – csaknem 3000 embert vont be a képzésbe.

– Kik számítottak a célcsoport tagjainak?

– Elsősorban a vállalkozások – kkv-k és mikrovállalkozások –, azok alkalmazottai és az önfoglalkoztatók alkották a célcsoportot, külön hangsúlyt fektetve a roma származású, megváltozott munkaképességű és a női foglalkoztatottakra. A program olyan népszerűnek bizonyult, hogy a pénzügyi kereteket a tervezettnél jóval előbb felhasználtuk. A benyújtott pályázatokban az igényelt támogatások összértéke többszörösen meghaladta a rendelkezésre álló anyagi forrást. Az utolsó támogatás iránti igényeket régiónkban az idén február 2-áig lehetett benyújtani, a képzési szerződések befogadását pedig március 21-ével felfüggesztettük. A még jogosultsággal rendelkező jelentkezők szeptember 28-áig köthették meg utoljára képzési szerződésüket a választott intézménnyel. A projekt záróidőpontja 2008. február 28., tehát addig kell a jelentkezőknek elvégezniük a kiválasztott tanfolyamot.

Vértesi Gabriella, a Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara főtanácsosa, a Közép-dunántúli Régió projektfelelőse

– Hányan lettek mesterek?

– A 2006–2007. évben a ROP 3.4.2. program keretén belül megvalósult támogatott mesterképzéseken részt vett és vizsgázott hallgatók száma Komárom-Esztergom megyében szintén megközelíti a 200-at, regionális szinten pedig az 500-at. Két éven belül 10 mesterszakmában 31 tanfolyam indult, egyéb szakmákban régiós szinten csaknem 2500 jelentkező képzése valósult meg támogatott formában. Sok olyan kisvállalkozó jutott így mesterlevélhez vagy OKJ-s bizonyítványhoz, akinek anyagi erőforrásai a képzés teljes összegének finanszírozásához eddig elégtelennek bizonyultak.

– Milyen szakmák vonzották a legtöbb érdeklődőt?

– A kereskedelmi és vendéglátó-ipari. Ebben szerepet játszott az is, hogy tavaly június elsején lépett hatályba az új kereskedelmi törvény, mely előírja, hogy az üzletben kereskedelmi tevékenységet végző személynek – külön jogszabályban meghatározott – szakképesítéssel kell rendelkeznie. A három területi kamarán kívül a régióban 25 képző intézmény mintegy 100 szakmára vonatkozóan nyújtott be pályázatot a támogatott képzések elindítása érdekében.

– Akadt negatív tapasztalat is?

– Sajnálattal vettük tudomásul, hogy volt nem egy olyan felnőttképző, amely a jogosultság elnyerése ellenére sem törekedett a régiós listán szereplő képzések beindítására, holott erre – a kamaránkhoz fordult jelentkezők elmondása alapján – valós igény mutatkozott volna.

– Mi emelhető még ki a projekt pozitívumaként?

– Az, hogy a mesterképzések iránt folyamatos maradt az érdeklődés, így a közeljövőben újabb képzések beindítását tervezzük. Ez a gyakorlat eddig, ebben a képzési formában nem volt jellemző, hiszen több szakmában, ahhoz, hogy a tanfolyamot elindíthassuk és meglegyen a szükséges létszám, gyakran évekig kell várnunk. A tapasztalataink szerint a gazdálkodó szervezetek képzési igényeinek felmérése, illetve programba jelentkezése során a személyes találkozások révén szorosabb, bizalmasabb kapcsolat alakult ki a kamarák és a vállalkozók között. Ezt sikerként könyveljük el, hiszen sok esetben még meg kell küzdenünk a kamarákkal szemben sajnálatosan fennálló előítéletekkel. Már most tapasztalható az a tendencia, hogy a ROP 3.4.1. révén velünk kapcsolatba kerülő gazdálkodók újra és újra felkeresnek bennünket, és a segítségünket kérik egyéb területeken is.

Eredményes ROP képzési program a Nyugat-dunántúli Régióban

Divatos lett a Common Rail

A Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara mint konzorciumvezető – a régió iparkamaráival közösen – 2005 márciusában sikeres pályázatot nyújtott be a Regionális Fejlesztés Operatív Program 3.4. komponensére.

Pális Ferenc

A konzorciumnak a régió gazdasági kamaráin kívül a Zala Megyei Munkaügyi Központ is tagja lett. Külső támogató partnerként a Győr-Moson-Sopron Megyei Munkaügyi Központ, az Ipartestületek Győr-Moson-Sopron Megyei Szövetsége, a Győr Megyei Jogú Város Roma Kisebbségi Önkormányzat, a Kisalföld Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, a Nyugat-dunántúli Régió Regionális Idegenforgalmi Bizottsága, az Ipartestületek Vas Megyei Területi Szövetsége, a Szombathely Megyei Jogú Város Cigány Önkormányzat, a Vas Megye és Szombathely Város Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítványa, a Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, a Pannon Fa- és Bútoripari Klaszter, valamint a Zala Megyei Kiszöv is csatlakozott a programhoz. A külső támogató partnerek nagy számát látva, már a program kezdetén egyértelmű volt, hogy az ilyen jellegű képzések támogatására a régióban komoly igény van.

Pális Ferenc, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara szakképzési vezetője

A támogató partnerek elsősorban a program célterületén működő cégek/vállalkozások felkereséséhez szükséges adatbázis összeállításában működtek közre, de például az IPOSZ a vállalkozások munkaerő-piaci igényeinek lekérdezésében is tevékeny szerepet vállalt.

A program sajátosságai közé tartozott, hogy a résztvevőknek önrészt kellett fizetniük, és alkalmazásban kellett állniuk. Ez különösen nagy motivációt adott a jelentkezőknek, hiszen a munkahelymegtartó képességük a támogatott képzések elvégzésével jelentősen megnőtt. Az önrész kötelező felvállalása is jót tett a programnak, minimális volt a képzést idejekorán abbahagyók aránya.

A program iránt a kezdetekben nem volt túl nagy az érdeklődés. Az első „fecskék” 2006 márciusában kapták meg az értesítést a VÁTI Kht.-tól, hogy jogosultságot szereztek a programban való részvételre. Az első képzési szerződéseket májusban kötötték meg.

A folyamatos tájékoztatás lassan meghozta gyümölcsét, szeptember hónapban már 480 jogosultsági igazolást állított ki a VÁTI. A képzési szerződések száma is folyamatosan emelkedett, ugyanennek a hónapnak a végén 311 képzési szerződésre folyósítottak támogatást.

A jelentkezők száma ettől az időponttól ugrásszerűen megnőtt az egész régióban. A program decemberi első lezárásáig a régióban 2966 jogosultsági igényt regisztráltak, és 1526 képzési szerződést küldtek be támogatási igénnyel a felnőttképző intézmények.

2006 novemberében a konzorcium ismételten felkeresett 520 gazdálkodó szervezetet és 260 képzőintézményt.

Az adatok feldolgozása után kiderült, hogy több, az előző körben nem szereplő képzés iránt is komoly munkáltatói igény mutatkozik, és olyanok is megjelentek, amelyek a képzőintézmények kínálatában sem szerepeltek.

A nyugat-dunántúli konzorcium az újonnan felmerült képzések közül a legnagyobb érdeklődésre számot tartó Common Rail ismeretek témakörét felölelő képzési program kidolgoztatása mellett döntött. Nyilvános pályázat útján választottuk ki a képzési programot kidolgozó felnőttképzési intézményt, amely 2007 áprilisára elkészítette az akkreditált felnőttképző programot. Időközben a ROP 3.4.2. komponensének finanszírozása – források hiányában – megszűnt a régióban.

A programba 2007 májusában ismételten új forrás került, a képzések folytatódhattak. Ennek eredményeként több mint 300 új képzési szerződés jött létre.

A ROP 3.4. koronájaként és egyben lezárásaként a konzorcium 2007 novemberében 15 fő részére megszervezi a munkáltatói igények alapján kifejlesztett Common Rail ismeretek tesztképzést, kísérleti jelleggel. A tanfolyam végén a sikeresen teljesítők tanúsítvány kapnak.

A program különlegességei közé tartozott, hogy a képzésre jelentkezők az első pályáztatási körben csak jogosultsági igazolást kaptak a képzést finanszírozó VÁTI Kht.-tól, hogy a programban – támogatott formában – részt vehetnek. Ezután ezzel az igazolással jelentkezniük kellett annál a regisztrált felnőttképző intézménynél, amely pályázat útján jogosultságot szerzett az adott régióban a képzés lebonyolítására, majd a képzőintézményekkel kötött képzési szerződést kellett eljuttatni a VÁTI-hoz, hogy az adategyeztetés után a rendelkezésre álló források erejéig biztosítsa a képzés támogatását. Ez a megoldás a program lezárásakor félreértésekre adott okot. A források kimerülése előtti időszakokban jóval több képzési szerződés jutott el a VÁTI-hoz, mint amit a rendelkezésre álló támogatási keretből finanszírozni lehetett, így fordulhatott elő, hogy az egyes tanfolyamokon a résztvevők egy része támogatásban részesült, míg a másik részüknek források hiányában nem lehetett már támogatást adni.

Régióspecifikus szakmai képzés az Észak-alföldi Régióban

Nehéz indulás után jelentkezési dömping következett

A ROP program regiókspecifikus szakmai képzése rendkívül népszerű volt Hajdú-Bihar megyében és az egész Észak-alföldi Régióban. A megyében az év első felében összesített adatok szerint 1293 pályázót iskoláztak be különböző tanfolyamokra. A statisztikák szerint Hajdú-Bihart csak Budapest előzi meg.

Kalmár Erika

A régió másik két megyéjének kamarájában is jelentős számban kötöttek támogatási megállapodásokat. A júliusi adatok szerint Jász-Nagykun-Szolnok megyében 841, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében pedig 631 pályázó rendelkezett képzési támogatási megállapodással, vett részt képzésben. A számok azóta mindhárom megyében csak nőttek.

– Hajdú-Bihar megyében rendkívül nehezen indult el a ROP 3.4.-es alprogramja. Az első felméréseket, képzési igényeket 2005-ben készítettük el, majd 2006 őszén frissítettük a képzési listát. Igazán ekkortól beszélhetünk a program indulásáról, hiszen 2006 novemberétől dömpingszerűen jöttek be hozzánk a képzésben részt venni szándékozók. A képzési keret nagyon hamar, fél év alatt ki is merült a régióban. Mivel máshol is előfordult hasonló eset, a kimerült források miatt országos korrekciót hajtottak végre, hogy melyek azok a régiók, ahol nem használták fel a rendelkezésre álló támogatási keretet. A fel nem használt keretet átcsoportosították, hogy ne maradjon maradványösszeg sehol, így néhány nap múlva újra tudtuk a képzési pályázatokat fogadni – ismertette a hajdú-bihari helyzetet Kontér Mária, a megyei kereskedelmi és iparkamara szakképzési és területfejlesztési vezetője.

A szakképzési vezető kitért arra, hogy felméréseik szerint a fent említett, csaknem 1300 fős létszám egyharmadát iskolázták be a cégek, a megyében összesen 35 vállalkozás szervezte meg dolgozóinak képzését. A fennmaradó kétharmad részt pedig az egyéni pályázók tették ki.

Kontér Mária, a HBKIK szakképzési és területfejlesztési vezetője

– Nagyon sokat segítettünk a jelölteknek a pályázatok elkészítésében, sőt abban is, hogy a pályázatok eljussanak a VÁTI Kht.-hoz. A pályázókkal történt beszélgetésekből kiderült, hogy nagyon sokan azért választották a képzésnek ezt a formáját, mert saját maguk nem tudták volna az egészet finanszírozni. Másrészt a szakmai képzés, továbbképzés vagy éppen mesterképzés többlettudást jelent, ezáltal pedig lehetőséget a továbblépésre – fogalmazott Kontér Mária.

A megyében készült egy összesítő felmérés arról, hogy mely szakmacsoportokban jeleztek legtöbb képzési igényt a vállalkozások, cégek. E szerint a legtöbben a kis- és nagyüzemi ipari szakmacsoportban kértek képzést. Ezzel azonban az volt a baj, hogy sok esetben nem volt képző intézmény, amely az adott szakmai oktatást felvállalta volna. A második helyen a személyi szolgáltatások, vendéglátás szakmacsoport állt, míg a harmadik helyre a gazdasági, igazgatási képesítések területe került. Azt követte a műszaki, technikusi képesítések sora.

– Érdemes megemlíteni, hogy nagyon sokan jelentkeztek olyanok, akik alapfokú nyelvi és számítástechnikai képzésben szerettek volna részt venni, ám erre a program nem nyújtott lehetőséget. A másik érdekesség, hogy bizonyos fajta személyiségfejlesztés-képzésre is lett volna szükség. Ez az igény főként a középvezetők képzésére irányult volna, akik az operatív irányításban vesznek részt. Nagyon jó, hogy egy ilyen képzési igény jelentkezett, csak nehezen volt illeszthető a szakmai képzéshez – magyarázta Kontér Mária. Mint mondta, előfordultak olyan esetek is, hogy elfogadták ugyan a jelentkezéseket, de nem volt képző intézmény, amely a megyében azt a szakmai oktatást megvalósította volna, így a pályázónak másik megyébe kellett átmennie.

Hajdú-Biharban nagy számban jelentkeztek a ROP program által támogatott mesterképzésekre is. Jövő februárig, a program lezártáig, mintegy 150-en kapnak mesterlevelet különböző szakmákban. A mesterképzésre más megyéből is jöttek szakemberek. Így például a kárpitosok között akad szegedi, a villanyszerelők között pedig záhonyi illetőségű is.

– Én azt gondolom, és a számok is azt mutatják, hogy a megyében, illetve a régióban is nagy sikere van, volt a programnak. Ám lehetett volna még sikeresebb is, ha a rendszer „menet közben” is átlátható, azaz tudjuk követni a szakmai képzéseket is, valamint arról is rendelkezünk információval, hogy mely képző intézetek vesznek részt a programban. Érdemes lenne egy összefoglaló, összehasonlító tanulmányt készíteni arról, milyen képzések valósultak meg, milyen szakmákban, hány főt képeztek ki, milyen szakmai tartalommal és milyen árszínvonallal. Ha pedig az látszik, hogy ez a képzésforma ennyi tanulni akaró szakembert mozgat meg, akkor érdemes lenne folytatni – fejtette ki a véleményét Kontér Mária.

Sikeres szakmai továbbképzések a Dél-alföldi Régióban

Ha megfelelő segítséget kapnak, az emberek hajlandók tanulni

Országosan jól sikerült, így nem meglepő, hogy regionális és megyei szinten is eredményesnek mondható a Regionális Operatív program 3.4.1.-es intézkedése, amely célul tűzte ki a munkaerő-piaci igények, valamint a képzési kínálat felmérését és elemzését – mondta el lapunknak Mészárosné Szabó Anna, a Dél-alföldi Regionális Konzorcium projektvezetője.

Bod Péter

A 2005 februárjában indult és a 2008 februárjában záródó projekt megvalósítására a pályázat célja kettős volt: egyszerre kellett a szakképzési és a szakmai továbbképzési programok iránti keresletet felmérni a vállalkozások körében, és ugyanakkor leltárt készíteni a helyi, képzést folytató cégek kínálatáról.

– Röviden a munkánk lényege az volt, hogy ezt a két szereplőt összehozzuk, egy asztalhoz ültessük – hangsúlyozta Mészárosné Szabó Anna. A kamarák évek óta hangoztatják aggályukat, hogy a cégek részéről megfogalmazódó képzési igények és a képzési lehetőségek nem találkoznak egymással. A mostani felmérés megerősítette ezt a vélekedést.

Mészárosné Szabó Anna, a Dél-alföldi Regionális Konzorcium projektvezetője

A pályázat keretében országosan legalább tízezer főt kellett „bejelentkeztetni” a képzési rendszerbe. Az eredmény minden várakozást felülmúlt: több mint 27 ezren jelentkeztek a pályázatra, és ebből 25 ezren szereztek jogosultságot a képzéseken való részvételre. A Dél-alföldi Régióban és ezen belül Békés megyében is örvendetesen nagy volt az érdeklődés – emelte ki a szakember –, hiszen a régióban 1500 jelentkezővel számoltak, ám végül háromezren kötöttek képzési szerződést. A békési számok is kedvezőek: a csaknem 1600 jelentkezőből 1262-en kötöttek képzési szerződést, vagyis a jelentkezettek 85 százaléka.

– A ROP 3.4.1. pályázat csattanós cáfolata annak a véleménynek, miszerint a magyar munkavállalók érdektelenek a szakmai továbbképzések iránt. – Ha segítséget kapnak az emberek, akkor hajlandók tanulni – állapította meg Mészárosné Szabó Anna.

A hattagú dél-alföldi konzorciumot a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara vezette, amely a képzési igények felmérését saját adatbázisára és természetesen a tagságára támaszkodva végezte el.

A munka nem nélkülözte a nehézségeket. A képzéssel foglalkozó cégek aktivitása elmaradt a tervezett szinttől, ennek okát nagyrészt abban látja az osztályvezető, hogy képzési profiljuk sok esetben elméletorientált, a piacnak ezzel szemben gyakorlati oktatásra van igénye. Ugyancsak gondot jelentett, hogy több vállalkozás nem tudta megfogalmazni, milyen képzésre tartana igényt. Akadt példa az ellenkezőjére is, voltak ugyanis olyan cégek, amelyek azért nem tudtak bekapcsolódni a projektbe, mert a képzőhelyek nem tudták az általuk igényelt szakmai képzést biztosítani. Békésben például ilyen volt az öntő szakmunkás és egy, a robottechnikát magában foglaló képzés.

A pályázat alapvetően a kis- és középvállalkozásokat célozta meg, de nem kizárólagos jelleggel. A képzési jogosultságot szerzők 250 ezer forintos képzési hozzájárulást nyertek el, ez hozzásegítette őket, hogy ne kerüljenek ki a munka világából. A képzésből származó haszon várhatóan hamarosan kézzelfoghatóvá válik, hiszen a résztvevők kvalifikáltabb szakemberekké válnak, előreléphetnek a munkahelyükön, vagy vállalkozóként új megrendelésekhez juthatnak.

– A pályázat reményeink szerint ahhoz is hozzásegíti a résztvevőket, hogy belső igényükké váljék az élethosszig tartó tanulás ma már egyre parancsolóbb követelménye – tette hozzá végezetül Mészárosné Szabó Anna, a BMKIK szakképzési osztályvezetője.

Regionális képzések az Észak-magyarországi Régióban

Beindult a „tudássztráda” a munkaerő-piaci kereslet szerint

A regionális munkaerő-piaci kereslet és kínálat közötti összhang erősítését tűzte ki célul a ROP Régióspecifikus Szakmai Képzések támogatásának pályázata. A szakképzésben még egyedinek számító program a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara által vezetett konzorcium révén valósult meg az elmúlt két évben. Mint azt Társy József, a BOKIK oktatási és szakképzési szakigazgatója elmondta, a program megvalósítása éppen a vállalkozások versenyképességének javítása érdekében történik, hiszen a piacképes tudás csak akkor születhet meg, ha tudjuk, hogy milyen szakmákban kell képezni a munkaerőt.

M. Vadas Zsuzsa

Az elmúlt időszakban 1500 fő képzésre történő bejelentkezést végezte el a konzorcium, olyan felmérésekre építve, amelyek pontosították, hogy mely szakmákban milyen munkaerőre van szükség. A program központi feladata volt döntően a kis- és középvállalkozók, az önfoglalkoztató mikrovállalkozások középtávú képzési igényének, képzési szokásainak felmérése, ezáltal egyrészt egy önképzési, majd továbbképzési igény generálása az érintett körben.

Társy József, a BOKIK oktatási és szakképzési szakigazgatója

Ugyanakkor a munkaerő-piaci felmérések a gazdálkodói munkaadói réteg foglalkoztatási elképzeléseinek felmérésére is irányultak. A régió felzárkóztatásának egyik döntő eleme a helyi gazdasági kapacitások kihasználtságának növelése, hiszen a helyben lévő vállalkozások számítanak a legfontosabb foglalkoztatóknak. A helyi munkaerő felkészültségét pedig csak célirányos, az érintettek megkérdezésére és igényfelmérésére irányuló helyi képzési programokkal lehet megoldani.

A munkaerő képzettségi szintjének növelésével nemcsak a képzésben részt vevők munkaerő-piaci pozíciója javul, hanem a vállalkozások jövedelemtermelő képessége is, s ehhez társul a vidéki lakosság igényszintjének növekedése, amely hosszszabb távon az Európai Unió kiegyenlítési és esélyegyenlőségi politikájának is fő alapelveit jelentik.

Mivel a projekt átfogó célja a régió gazdasági igényeinek megfelelő munkaerő-piaci képzési struktúra kialakítása, így maga a képzés jelentős szerepet játszik a gazdaság versenyképességének javításában. Természetesen a hatékonyság csak akkor lehet megfelelő, ha valóban használható tudáshoz, piacképes szakmákhoz jutnak hozzá a képzésben részt vevők, s maguk a vállalkozások felszívják majd az új tudással megjelenő munkaerőt.

A regionális képzési szükséglet felmérésben a megyei kereskedelmi és iparkamarák mellett a helyi önkormányzatok és a megyei munkaügyi központok is részt vettek. Ehhez elemzésekre volt szükség a megyei képzési igényekről, a munkaerő-piaci helyzetjelentéssel együtt.

A felmérések során kutatták a hiányszakmákat, és a gazdaság igényeit kielégítő ágazatokat. A kereskedelmi és iparkamarák éppen a tagvállalatokon keresztül képesek azokra a vizsgálatokra, amelyek hitelesen mutatják, hogy hol milyen fejlesztések várhatók, és mely szakmákban milyen munkaerőre van szükség. Ma már arra is lehetőség van, hogy egy-egy cég speciális, a gazdasági profiljához illeszkedő képzéseket igényeljen. Mintegy 600 cég adatait rögzítették a felmérések során, s emellett sor került a meglévő felnőttképzési intézményrendszer teljes felmérésére is.

A projekt az év végén zárul, s ma már elmondhatjuk, hogy sikerült a célkitűzéseket, valamint a vállalt indikátorokat elérni, hiszen olyan humánerőforrás-fejlesztés történt, amely jelentős tudástartalommal bír, s elkészült az a tananyagfejlesztés, amely az ország bármely pontján felhasználható, és képes a speciális igények kielégítésére is, így új képzések jelenhetnek meg a palettán.

A hegesztési szakma fortélyai egy tanműhelyben

A Dél-dunántúli Konzorcium példaértékű eredményei és gyakorlati tapasztalatai

A jelentkezőket „kézen fogva” hoztuk be a programba

A ROP 3.4.-es képzési program indításának egyik alapelve volt, hogy a régiók gazdasági versenyképességének növeléséhez a piaci igényeknek megfelelő ismeretekkel rendelkező munkaerő szükséges.

Cséfalvay Ágnes

A vállalkozók és alkalmazottaik szakmai ismereteinek fejlesztése a régió gazdasági fejlődése szempontjából fontos ágazatokban jelentősen növelheti az adott szektor vállalatainak és ezáltal az egész régió gazdaságának versenyképességét. A Déldunántúli Konzorcium tagjai a Pécs-Baranyai, a Somogyi és a Tolna Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a három megyei Munkaügyi Központ.

Ezért a munkaerő- és szakképzettségi hiányosságok azonosítása a régió humánerőforrás-fejlesztésének alapvető eleme. A naprakész ismereteket nyújtó képzési programok támogatása különösen fontos a mikro-, kis- és középvállalkozások számára, hiszen az eredményes működéshez szükséges szakmai ismeretek hiánya akadályozza e vállalkozások fejlődését.

A program kiemelt feladata volt a képzési kereslet és kínálat felmérése, az összhang vizsgálata. A három kamara a vállalkozások és a képző intézmények körében két alkalommal kérdőíves felmérést végzett. A felmérések lebonyolításában a kamarai hivatal munkatársai vettek részt. A régióban összességében 246 képző intézményt és 520 vállalkozást kerestek fel a kérdőívekkel. Munkatársaink napi kapcsolatban vannak a cégekkel, melynek során folyamatosan képet kapunk képzési szükségleteikről, munkaerő-utánpótlási problémáikról. A kamarai szakképzési feladatok elvégzése során szintén sok információt gyűjtünk be a cégek képzési és munkaerőigényeiről.

Cséfalvay Ágnes, a PBKIK osztályvezetője

Régiónkban folyamatos volt a vállalkozások tájékoztatása a helyi tévében, hírlapokban a program céljáról, a képzésekről, a képzésekre történő jelentkezés módjáról, a támogatás mértékéről, a kérdőíves felmérésről. A kamarák honlapjain és újságjaiban is folyamatosan tájékoztattuk az érdekelteket.

Mindezek ellenére 2006 nyarán még alig volt jelentkező a programra. Kevés volt a képzői pályázat, így a választható képzés, s a cégek sem látták még a lehetőséget. Az addigi tájékoztatási munka és a nyár végén induló kampány azonban robbanásszerű eredményt hozott. A helyi VÁTI-iroda nem győzte kapacitással a jelentkezők regisztrálását, a budapesti központban pedig a képzők pályázatának értékelését. Novembertől havonta duplázódtak az eredmények, s 2007 februárjában elfogyott a támogatási keret. Sajnos sokan „bent ragadtak”, jogosultsági igénnyel a kezükben nem kezdhették el a tanfolyamot, de volt olyan megszervezett képzés is, ahol az indítási engedélyt már nem lehetett kiadni pénzügyi fedezet hiányában.

A szervezési feladatok végrehajtásában komoly feladata volt a kommunikációnak: egyrészt a képzőintézményeket ösztönöztük a pályázatok beadására, másrészt a vállalkozások és alkalmazottaik folyamatos tájékoztatása a képzési lehetőségekről, a kedvezmények igénybevételéről. Kamaránk dolgozóit folyamatosan képeztük a szükséges ismeretekre, hogy akár az ügyfélszolgálaton, akár céglátogatásokon hatékonyan tudják tájékoztatni vállalkozásainkat a program nyújtotta kedvezményekről. Felhasználtunk minden lehetőséget, helyi sajtót, rádiót, tévéadásokat, tájékoztató rendezvényeket, hogy a kedvezményes képzési lehetőségeket a vállalkozások időben megismerjék.

Végül, a tervezett keretet jelentősen túlhaladva, több mint 2000 fő szervezése történt meg, ennyi jogosultsági igazolást adtunk ki. A jogosultaknak sajnos csak a fele vehetett részt különböző képzéseken.

A képzések nagyobb számban a turizmus (vendéglátás, idegenforgalom), a gépipar (hegesztő, gépkezelő), a közlekedési területen (gépkocsivezető), mesterképzésben (szakács, gázszerelő, villanyszerelő, karosszérialakatos, kőműves, kozmetikus, fodrász) és a kereskedelem területén (eladó, pénztáros) indultak. Jelentős volt még a jogszabályi változásokat ismertető és az évenkénti kötelező továbbképzések száma is.

A régióban nyolc tananyag került fejlesztésre olyan témakörökben, melyek vállalkozói igényként merültek fel, de a piacon még nem volt képzési kínálat. Három kifejlesztett tananyag képzési tesztelése most folyik. Ezek:

- munkavédelem és minőségügy a gépgyártásban;
- klaszteralapítás a gépiparban, egészségiparban és turisztikai vállalkozásokkal;
- hulladékgazdálkodási szakember EU-s követelmények szerinti szakmai továbbképzése.

A ROP 3.4.-es program, melynek célja a vállalkozók képzése volt sok fejlesztéssel, sikerrel és sok tapasztalattal zárul. Remélhetőleg mód lesz arra, hogy az NFT II. következő időszakában tovább hasznosuljanak, s ne vesszenek el az itt elért eredmények, kidolgozott rendszerek.

A tapasztalatok közül felhívnám a figyelmet néhányra:

Az elméleti elképzelések és a gyakorlati megvalósíthatóság optimális összhangját végig kell gondolni minden program tervezésekor, és a végrehajtáskor folyamatosan szem előtt kellene tartani. Ebben jelentős lépéseket tett e program irányító testülete, amikor a kamarák gyakorlati tapasztalatait, jelzéseit figyelembe véve menet közben „könnyítették” a program megvalósíthatóságát (pl.: iratok ellenőrzése, hitelesítése a képzőknél, kamarai irodákban).

A programban részt vevő különböző intézmények egymás közötti információcseréje a siker alapja, s ezt adatvédelmi okokra hivatkozva (amit már szinte mindenre el lehet mondani) visszatartani nagyban csökkenti az eredményességet.

Fontos tapasztalat volt a kamarák és a képzők részéről, hogy a jelentkezők jelentős részét „kézen fogva” hoztuk be a programba: személyesen segítettünk a jogosultságigénylés összeállításában, a regisztrációs lapok kitöltésében, a csatolandó dokumentumok beszerzésében. Segítséget nyújtottunk a jelentkezési dokumentáció teljes összeállításában.

Köztudott, hogy a kkv körébe tartozó vállalkozások, különösen a mikrovállalkozások számítógépes ellátottsága, ismerete, internethasználata igen alacsony. Különösen igaz ez az egyébként is hátrányos helyzetű területekre. Az életen át tartó tanulásba, a folyamatos tudásmegújításba különösen nehéz bevonni a vállalkozókat ezekből a térségekből. Azonban ha ezt számítógépes regisztrációval akarnánk megvalósítani, az csak külső segítséggel lehet hatékony, különben éppen az a vállalkozói réteg marad ki a támogatási programból, amelynek a legnagyobb segítségre lenne szüksége.

Fux Zrt.: Új tananyag készül pályázati támogatással

Korszerű ismeretek Miskolcon a sodronygyártás megújítására

Új tudásanyagra van szükség a szakmunkásképzésben, amely csak akkor valósulhat meg, ha több területen korszerűsítik a tankönyveket és azokat az információs csatornákat, amelyek segítik a szakemberképzést.

M. Vadas Zsuzsa

Hogy ez miként valósul meg a gyakorlatban? A miskolci Fux Zrt.-nél megtudtuk, hogy úgynevezett próbatanítás, azaz pilot program keretében, új típusú szakemberképzés folyik a gyárban. Oláhné Lajtos Julianna programvezető elmondta, hogy a ROP 4.1.1. pályázat keretében a BME pályázatot nyert a sodronygyártás tananyag korszerűsítésére. A pályázat lebonyolítását és irányítását a Miskolci Egyetem Felnőttképzési Regionális Központja végzi. A Fux Zrt.-nél jelenleg 20 fő vesz részt a programban – mondta Monostory László műszaki vezető. A képzés megújítására mindenképp szükség van, hiszen az ISO 9001-es minőségbiztosítási rendszer előírásai szerint gondoskodni kell még a régebbi dolgozók továbbképzéséről is. Már megkezdődött a társaságnál a szigeteltvezeték-gyártó, valamint a metrológiai tanfolyam is. A továbbképzések során ugyancsak együttműködnek a Miskolci Egyetemmel.

Tananyagfejlesztés a sodronygyártásban

A Közép-magyarországi Régió elsőként kötötte le a keretet

Népszerűbbek a kereskedelmi és a szolgáltató szakmák

A Regionális Fejlesztési Operatív Program (ROP) 3.4. intézkedése Farkas Károly, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara (BKIK) pályázati tanácsadója szerint a Nemzeti Fejlesztési Terv egyik legsikeresebb programja volt. A Középmagyarországi Régióban, illetve Budapesten a képzések iránt mutatkozó érdeklődés messze meghaladta az előzetes várakozásokat – az eredetileg megállapított keretszám itt is telt be a leghamarabb –, ezért is tartja sajnálatosnak a szakember, hogy a projektnek az Új Magyarország Fejlesztési Tervben nem lesz folytatása.

Kőrösi Katalin

A sikeres kezdeményezések az első pillanatban nem feltétlenül látszanak annak. A ROP 3.4. program kezdeti hónapjaiban lassan indult be a képzési rendszer, a meghirdetett lehetőséggel viszonylag kis számú vállalkozás, illetve munkavállaló élt. El kellett telnie egy bizonyos időnek, hogy a cégek megismerjék a képzési lehetőségeket, a támogatási rendszer működését.

– Az intézményrendszernek szintén fel kellett nőnie a feladathoz, kezdetben még nem volt elég felkészült a jelentkezők gyors kezelésére és megfelelő tájékoztatásukra, a képzési igényeket kielégítő szervezetekkel való kapcsolatok lassan alakultak ki – véli Farkas Károly. – Az első néhány hónap után azonban rájöttünk, hogy még több információval kell ellátnunk partnereinket, és fel kellett készítenünk a munkavállalók fogadására a képző intézményeket is. Erősítettük a közvetlen vállalati kapcsolatokat, tájékoztatókat tartottunk. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, a területi kamarák, a VÁTI, a konzorciumi partnerek, illetve a magánszemélyek között gyakorlatilag attól kezdve vált zökkenőmentessé az együttműködés, hogy a felek elegendő információ birtokába jutottak a programról. Ezután már gördülékenyen mentek a beiskolázások, a rendszer gyakorlatilag önjáró lett. Mi több, öngerjesztővé is vált, hiszen 2006 végére a tömeges jelentkezések miatt az eredeti támogatási keret hirtelen kimerült.

Asztalosnak tanulnak a program keretében

A humánerőforrás-fejlesztési program sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a Közép-magyarországi Régióban – azon belül is Budapesten – elsőként kötötték le a rendelkezésre álló összeget. Végül a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség más projekteknél fel nem használt keretet csoportosított át a ROP 3.4. végrehajtására, s e többletforrásoknak köszönhetően a korábban elutasított jelentkezők egy része végül mégis megkezdhette a tanfolyamot 2007 elején. A tervezett 1500 fő helyett mintegy kétezer fő képzéséhez járult hozzá a program – végleges adatok egyelőre még nem állnak rendelkezésre, hiszen az utolsó képzések még októberben indultak.

A képzések gazdasági szektor szerinti megoszlását tekintve Budapesten a kereskedelem és a szolgáltatói szektor dominált, s ami a legfontosabb: olyan szakmákban történt a képzés, amelyekre tényleges igény van, a munkáltató és a munkavállaló oldalán is, és a megszerzett tudás közvetlenül hasznosítható – hangsúlyozza Farkas Károly. A legnépszerűbb képzések az OKJ-s szakképesítést adó kereskedővállalkozó, ABC-eladó, logisztikai ügyintéző és a könnyű- és nehézgép-kezelői tanfolyamok. A képzésekben részt vevők között éppúgy megtalálhatók voltak az egy-két fős cégek dolgozói, mint a középvállalatok alkalmazottai.

A BKIK pályázati tanácsadója sajnálatosnak tartja, hogy hasonló programra – legalábbis a közeljövőben – nem kerül sor. A program felépítése és a működése ugyanis egyszerű, sőt tovább lehetne egyszerűsíteni, hogy még inkább a munkaerő-piaci alkalmazkodást szolgálja. A szakember szerint folyamatosan lehetne végezni ezt a jól bevált és ismert tevékenységet, akár közvetlenül a régió igényeihez igazítva és szűkítve, kifejezetten a hiány- és keresett szakmákra koncentrálva. Úgy látja, hogy az ÚMFT-ben ennél sokkal bonyolultabb és újonnan kialakítandó támogatási konstrukciók szerepelnek. Ráadásul egy ilyen intézkedésben nem lenne szükség új közvetítő szervezetekre és új szervezeti keretek kiépítésére sem. A támogatás pedig egy ilyen rendszerben kifejezetten az egyénnek szól, de úgy, hogy a munkáltatói igények is kifejeződnek a beiskolázási lehetőségek meghatározásakor.

Vörösvár Kft.: Csak képzett eladók és pénztárosok

A dolgozók várnák a folytatást

A Regionális Fejlesztési Operatív Program 3.4.2. pályázatának eredményeként a CBA-üzletlánchoz tartozó, 13 fővárosi kereskedelmi egységet üzemeltető Vörösvár Kft. mintegy háromszáz munkavállalója közül már csupán 25 nem rendelkezik szakképesítéssel.

Kőrösi Katalin

A Vörösvár Kft.-nél egymással párhuzamosan két OKJ-s képzés is futott: 57 munkavállaló ABC-eladói képesítést – illetve egy részük pénztárosi végzettséget is – szerezhetett, ötven fő számára pedig kereskedelmi vállalkozói képesítés megszerzését tették lehetővé.

A cég történetében ez volt az első alkalom, hogy képzéssel, oktatással kapcsolatos uniós pályázaton vettek részt. A programról összességében pozitív tapasztalatokat szereztek, bár a VÁTI-val való együttműködés egy kicsit döcögősen indult – számolt be tapasztalatairól Horváthné Rapolder Ágnes, a Vörösvár Kft. ügyvezetője, elismerve, hogy később a lebonyolító szervezet szakemberei is belejöttek a gyakorlatba, s bármivel fordultak hozzájuk, mindig segítőkészek voltak. A cégvezető szerint a pályázat egyedüli hátulütője az utófinanszírozás volt, különös tekintettel arra, hogy a második program esetében a támogatások kifizetése egy kissé el is húzódott.

A VÁTI Kht. a mintegy ötmillió forintos képzési költség 60 százalékát térítette vissza, a fennmaradó részt a Vörösvár Kft. a szakképzési alap terhére számolta el. A dolgozóknak a képzés teljesen ingyenes volt – a lehetőségért „cserébe" két évig kell maradniuk a cégnél. Minthogy a beiskolázások teljes OKJ-s szakmák megszerzésére irányultak, a tanfolyamok több hónapot vettek igénybe. A képzések gyakorlati részének lebonyolítása természetesen a cégen belül – azaz a saját üzletekben –, a munkaidőkereten kívül történt. A humánerőforrás-fejlesztési pályázat előkészítése 2006 tavaszán kezdődött, az utolsó (pénztárosi) vizsgák még folyamatban vannak.

Pénztárosokat képeznek a program keretében

Horváthné Rapolder Ágnestől megtudtuk, hogy a szakképesítést szerzett munkavállalóknak már mintegy kétharmada ténylegesen más, kvalifikáltabb munkakörben dolgozik. A szakképesítés hiánya a dolgozók fennmaradó, mintegy 15 százalékánál nem vet fel problémát, mivel olyan (például kisegítői, takarítói) munkakörben dolgoznak, vagy például nyugdíjazás előtt állnak.

A cégvezető asszony biztos abban, hogy ha a jövőben hasonló pályázati kiírás jelenne meg, a Vörösvár Kft. ismét élne a lehetőséggel, hiszen egyrészt mindig jönnek új munkatársak, másrészt az arra alkalmas, eladói képesítést szerzett munkatársaikat – hozzávetőleg húsz főt – még tovább képeznének, sőt a szakképesítéssel még nem rendelkező dolgozók közül is lehetne második szűrőben válogatni. Noha a pályázati együttműködés meglehetősen sok (papír)munkát kíván a gazdálkodó szervezetek részéről, a megtérülés nem kétséges.

A pécsi FMF-Vill Kft. villanyszerelő-mestereket képez

Büszkeség és elismerés a cégnek

A mestercím elnyerésének feltétele – a folyamatos képzés mellett – számos tanfolyam és vizsga is. Mindez nemcsak sok időt, de jelentős anyagi ráfordítást is igényel az erre vállalkozóktól. Idén első alkalommal, pályázati úton, uniós támogatást vehettek igénybe a sikeres vizsgát tett mesterjelöltek. A pécsi FMF-Vill Kft. élt a lehetőséggel: két vezető villanyszerelőjének tette lehetővé a mestercím elnyerését.

Kaszás Endre

Másfél évtizeddel ezelőtt jött létre a pécsi FMF-Vill Kft. jogelődje, amely 2005 óta működik a jelenlegi formájában. Az építőipari villanyszereléssel foglalkozó cég tulajdonosai felismerték az anyagforgalmazók által tartott tanfolyamokon túlmutató, mélyebb szakmai ismeretek jelentőségét, s ma már kiemelt helyen kezelik dolgozóik folyamatos képzését, szakmai színvonalának emelését. Ezért is éltek a lehetőséggel és segítették hozzá a mestercím elnyeréséhez – a ROP 3.4. képzési programjából származó uniós pályázati források felhasználásával – két vezető villanyszerelőjüket.

A cég tevékenysége az építőipari villanyszerelés széles körét öleli fel. Az üzemcsarnokok villamossági hálózatának kiépítésétől az egyetem teljes hálózatának karbantartásán, az iskolák villamos rendszerének felügyeletén keresztül a lakossági szolgáltatásokig mindennel foglalkoznak. Megalakulásuk óta egyik fő partnerük a Matáv.

– A mesterképzésről, annak fontosságáról mind többet olvastam a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara honlapján – nevezte meg értesülésének forrását Fazekas Miklós ügyvezető. – Emellett mi is foglalkoztunk a gondolattal, miként tudnánk még több szállal a céghez kötni a jó szakembereket, mert a könnyebb megélhetés érdekében dolgozóink közül többen is külföldön vállaltak munkát. Végül úgy döntöttünk, hogy két vezető szerelőnknek felajánljuk, hogy mestervizsgát tehetnek, s ők örömmel fogadták a lehetőséget. Tandíjuk elnyert támogatás feletti mértékét a cég fizette, amit egyfajta befektetésnek is tekintünk.

Mint az ügyvezető elmondta, a képzésre kiválasztott dolgozókkal szerződésben rögzítették, hogy a mestercím megszerzését követően három évig a cégnél dolgoznak tovább. A tanfolyamra történő jelentkezéskor hívták fel a kamaránál a figyelmüket arra a lehetőségre, hogy a mestervizsga költségeihez uniós támogatás nyerhető el. Az ehhez szükséges pályázati anyag elkészítéséhez ugyancsak sok segítséget kaptak.

– Nemcsak a mestervizsga tanfolyami és vizsgadíjára nyújtottunk be pályázatot, hanem éltünk egy másik, a kiesett munkaidőre nyújtott támogatási lehetőséggel is – mondta Fazekas Miklós.

– E pályázat elkészítése nagyon sok adminisztrációval járt, s nem volt könnyű időre beszerezni a szükséges igazolásokat.

Mint az ügyvezető elmondta, a két mester képzése összesen hatszázezer forintjába került a cégnek, amit megelőlegeztek, ugyanis a pályázati pénzek kifizetésének feltétele a sikeres vizsga megléte. Fazekas Miklós maga is mestere a szakmájának: mesterlevelét még 1989 előtt szerezte meg. Vele és az újonnan mestervizsgát tett vezető szerelőkkel a tizenöt embert foglalkoztató cégnél ma már négyen viselik büszkén a mester címet.

– A mestervizsgára felkészítő tanfolyam színvonalával általában elégedettek voltunk. Az elméleti képzés különösen jó volt, de a gyakorlati rész elég sok kívánnivalót hagyott maga után, nem feltétlenül a valós életre készítette fel a vizsgázókat, a mindennapok gyakorlata jelentősen meghaladta az elsajátítandó anyagot. A tanulóképzés is hasonló gondokkal küzd, de véleményem szerint a mesterképzésnél még inkább oda kellene figyelni arra, hogy a tananyagba a legkorszerűbb ismeretek kerüljenek be. Mindezek ellenére úgy gondolom, a mestercím elnyerése komoly szakmai előrelépést jelent a munkatársainknak, a cégnek pedig minőségi fejlődést és rangot – formált véleményt a képzésről a cégvezető.

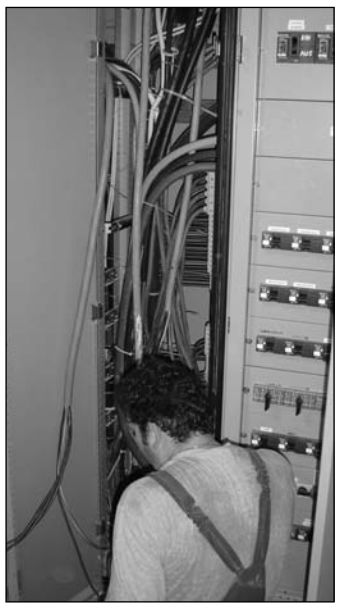

Az FMF-Vill Kft. villanyszerelő műhelye

A tatabányai Ré-di Bt. bármikor válthat

A támogatott képzéssel sok újat tanult a kereskedelmi vállalkozó

Répás Éva a tatabányai Ré-di Bt. beltagjaként a Vahúr Állateledelboltot vezeti. Tavaly – 14 év boltvezetői tapasztalat után kíváncsiságból – vett részt a VÁTI Kht. által támogatott kereskedelmibolt-vezető képzésen, most vendéglátóipari boltvezető tanfolyamra jár. A tapasztalatairól beszélgettünk.

T. L.

– Miért jelentkezett a képzésre?

– Az új kereskedelmi törvény módosulása miatt minden kiskereskedőt, akinek nincs szakirányú végzettsége, arra „ítéltek", hogy elvégezzen valamilyen kereskedelmi tanfolyamot. A könyvelőm tájékoztatott arról, hogy van egy olyan tanfolyam, amelyet a VÁTI Kht. támogat. A képzésnek csak a 20 százalékát kell saját erőből kifizetni, a további 80 százalékot vállalja a VÁTI. Lehetősége volt annak is, aki csak bővíteni akarta az ismereteit. Nekem jó volt ez a képzési forma, mert így nem fizettem érte sokat.

Répás Éva, a tatabányai állateledel-kiskereskedésben

– Pontosan mit támogatott a VÁTI?

– 250 ezer forint keretet állapított meg a társaság. Ez a képzésforma a keret felét vitte el, és a fennmaradó összeggel szabadon gazdálkodhattunk egy következő képzésen. Az első turnus tavaly szeptemberben indult, és az idén áprilisban fejeződött be. Vagyis ha ez év szeptemberig megpályáztunk egy újabb tanfolyamot, akkor újabb tanfolyamon vehettünk részt. Én most is járok egyre, ahol megint csak a 20 százalékát kellett befizetni a tanfolyam díjának. Most vendéglátó üzletvezetőnek tanulok, amely egy kapcsolódó képzési forma. Ezzel vendéglátóüzlet nyitására is jogot szerezhetek. Soha nem lehet tudni, hogyan kell váltanunk. Jobb, ha az ember több lábon áll, és megvan a végzettsége hozzá. A tanfolyamok végén hasonló bizonyítványt kapunk, mint az érettségi, és ugyanúgy jegyekkel osztályoznak minket.

– Mit tanultak?

– Számomra a legszerencsésebb helyszín a kereskedelmi és vendéglátó-ipari szakközépiskola volt Tatabányán. Nagyon jó tanári gárdával, nagyon jó tanfolyamon vettünk részt. Azt gondolom, hogy mindig mindenkinek nyújt egy tanfolyam új ismereteket. Más kérdés, hogy én ezt 14 éve csinálom már, így azt már tudtam, hogy hogyan kell alapítani egy céget, vagy hogyan kell könyvelni, de a kereskedelmi fogásokkal kapcsolatban kaptam hasznos tudnivalókat.

– Tudna említeni néhányat?

– Valójában a kereskedelmibolt-vezető képzés inkább az élelmiszeriparra helyezte a hangsúlyt, de mivel én nem ezzel foglalkozom – állateledel-kereskedésünk van –, azok a speciális fogások nálam nem jelentkeznek, amelyek egy élelmiszer-hálózatban előfordulhatnak. Inkább azt mondom, hogy érdekes volt. Szívesen tanultam, hasznos volt, tágultak az ismereteim. Egy kezdő vállalkozónak nagyon fontos, amit a tanfolyamon elmondtak, például hogyan építse fel a boltját, hogyan alakítson árakat.

– Mennyi ideig tartott a képzés?

– Három hónapnál talán picit hosszabb volt, de ahhoz, hogy az ember jobban betekintést nyerjen, ennyi idő kell.

– Hetente mennyi elfoglaltságot jelentett?

– Hetente két alkalommal kellett járni, hétfőn és kedden délután 2-től fél 7-ig. Aki egyedül van az üzletben, annak nehéz. Nekem annyiból volt könnyebb a helyzetem, hogy a testvéremmel együtt dolgozunk, ezért nem kellett bezárni az üzletet, nem volt forgalomkiesés.

– Kikkel tanult együtt?

– Nagyon vegyes volt a csoport. Hozzám hasonlóan voltak egyéni vállalkozók, és olyanok is, akik valahol alkalmazásban állnak, és onnan küldték őket a tanfolyamra. A korosztály is vegyes volt, a frissen érettségizettektől azokig, akik már 60 évesen régóta benne vannak a szakmában. Érdekes embereket, új arcokat ismertem meg.

– Hogyan tudj a a tanultakat az üzletében hasznosítani?

– Nagyon sok tantárgy hasonló, már ami az alapokat illeti. Az üzletkialakítási módok, a marketing, a reklám hasznos, mert minden területen szükség van rá. A vásárlókkal való kapcsolattartás ugyanolyan, mint a vendéglátásban a vendégekkel.

– Meséljen az üzletéről!

– A vállalkozást 1993-ban indítottuk, és büszke vagyok rá, hogy 14 éve talpon tudunk maradni. Az idei évben szerintem minden kisvállalkozó a túlélésért küzd, úgy érzem, hogy mi is. A legnehezebb dolguk a kisboltoknak van, ahol egy-két fővel működnek. Mi elsősorban a hobbiállatosokat próbáljuk meg kiszolgálni, ezeken belül is inkább a kutya- és a macskatartáshoz szükséges eszközöket, táplálékokat, tisztítóeszközöket árulunk, továbbá rágcsálók, díszmadarak, halak ellátásához szükséges eszközöket és táplálékot. Ha bejön hozzánk egy vevő, és nem találja meg, amit szeretne, megrendeljük neki.

– A kamara miben tudott segíteni?

– Szeretném megköszönni a kamara segítő munkáját, főleg Vértesi Gabriellának és Scheib Erikának a hozzáállását. Fontos, hogy segítik a kisvállalkozókat, akár egy ilyen képzésnek a propagálásával is. Számos ismerősöm jött úgy tanfolyamra, hogy én is megtudtam, és továbbadtam a lehetőséget.

– Újabb képzésen részt venne?

– Amennyiben támogatott tanfolyamról van szó, és megfelelek, mint pályázó, akkor igen. Különösen a virágkötészet és a lakberendezés érdekel, mert azt még nem tanultam.

A Discimus Üzleti Akadémia továbbképző tanfolyamai

Érettségi utáni szakmai oktatás

Hajdú-Bihar megyében a Discimus Üzleti Akadémia vállalt jelentős részt a ROP régióspecifikus szakmai képzési programjában. Az üzleti iskola főként OKJ-s szakmai képzéseket, valamint továbbképző tanfolyamokat szervezett. A program ideje alatt csaknem 200 jelentkező szerzett szakmai képesítést.

Kalmár Erika

A Discimus Alapítványi Közgazdasági Szakközépiskolát a Fiatalok Idegen Nyelv- és Szakmai Továbbképzéséért Alapítvány hozta létre és működteti az 1995–96-os tanévtől, Discimus Üzleti Akadémia néven. Az intézmény érettségi utáni (post secondary), kétéves, iskolarendszerű, nappali és levelező tagozatos képzést, valamint 2001-től felnőttképzést folytat. – A mai korban a széles körű, gyakorlatorientált képzést tartjuk megfelelőnek, amely alkalmassá teszi hallgatóinkat az Európai Unió által támasztott új követelmények teljesítésére. Az oktatás a felsőoktatási intézményekkel analóg módon történik. Az oktatóink többsége egyetemen tanít, illetve gazdasági szervezetek gyakorlott vezetői, menedzserei. Kiemelt figyelmet fordítunk az idegen nyelv és az informatika oktatására – fogalmazta meg az üzleti akadémia legfőbb jellemzőit Zajácz Gizella, az intézmény igazgatója.

A régióspecifikus képzések lebonyolításában csakis olyan képző intézetek vehettek részt, amelyek rendelkeznek felnőttképzési regisztrációval, és az egyes képzési programokra külön is pályázatot nyújtottak be. A megyei kereskedelmi és iparkamarához benyújtott igények alapján szakképzett takarító, minőségellenőr, logisztikai ügyintéző, jövedéki ügyintéző és az ügyfélszolgálati munkatársak képzésére, továbbképzésére volt a legnagyobb igény a megyében. A képzéseket többnyire a megyei cégek igényei alapján szervezték meg, illetve voltak, akik egyénileg, önszorgalomból iratkoztak be azokra, fizetve a költségeket.

Zajácz Gizella igazgató

A Discimus Üzleti Akadémia Debrecenben és Hajdúdorogon szervezett tanfolyamokat. Logisztikai ügyintéző tanfolyamon két vállalkozásból – a National Instruments Kft. és a hajdúdorogi OKIN Kft. (mindkettő 100 százalékban külföldi tulajdonú) – összesen 32-en végeztek. Ugyancsak az OKIN igényei alapján szerveztek minőségellenőr-képzést, amelyen 15-en szereztek OKJ-s szakmai képesítést. Az ügyfélszolgálati munkatársak továbbképző tanfolyamán összesen 98-an végeztek, a helyi cégek: HBZ Kft. KAldi Kft., KITE Zrt. munkatársai. Népszerű volt a takarítók OKJ-s képzése, amelyen 42-en vettek részt a Credit Up Kft. alkalmazottai közül. A jövedéki ügyintézők továbbképző tanfolyamán pedig heten szerezték meg a szélesebb körű szakmai ismeretet tanúsító oklevelet.

Az iskola vezetője utalt arra, hogy a program indulásakor rendkívül sokat kellett tenniük azért, hogy a cégek vezetői megértsék a program lényegét. Nagyon nehezen indult, aztán pedig dömpingszerűen lepték el az illetékeseket a különböző igényekkel.

– A képzések sikeressége pedig attól függött, hogy mi menynyire tudtunk a képzést igénylő cég elvárásainak megfelelni. Ugyanis egyrészt meg kellett felelnünk az OKJ-s szakmák oktatási előírásainak, illetve be kellett építenünk azokat a specifikus elvárásokat is, amelyeket az adott társaság támasztott a képzésekkel szemben, s amelyeket szinte azonnal hasznosítani tud az „újdonsült" szakember a napi munkájában. Így egy kicsit – a támogatásokon túl – a vállalat is részt vett a munkatársaik tudásának fejlesztésében. Mindezekkel együtt azt gondolom, a program meghozta a várt eredményeket, beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Nem szabad megfeledkeznünk az emberi oldalról sem. A képzésre küldött munkatársakon látszott a lelkesedés, motiváltak voltak, s tanulni akartak, érezni lehetett rajtuk, hogy többre akarják vinni. Igazán jóleső érzés volt látni és hallani, amint az egyik képzősünk, akinek már diplomás felnőtt gyerekei voltak, hogyan tudott örülni a szakmunkás-bizonyítványának, mondván, hogy most már nem csupán 8 általános a végzettsége, hanem szakmája is van – foglalta össze a képzések eredményeit Zajácz Gizella.

Győri Quantum Oktatási és Tanácsadó Kft.

Kár, hogy hamar elfogyott a pénz

Az elmúlt évek legsikeresebb pályázati alapötletének és legjobb felnőttképzési projektcsomagjának nevezte a ROP 3.4.2.-es programot a győri Quantum Oktatási és Tanácsadó Kft. ügyvezető igazgatója. Csidei Gyula szerint a versenyképes szakképesítést nyújtó lehetőségre ráéreztek a potenciális érintettek is, hiszen a munkahellyel igen, de a hozzá tartozó szakmai képesítéssel nem rendelkező, illetve a továbbtanulástól szakmai előrelépést váró emberek nagy számmal jelentkeztek náluk.

Kiss Géza

– A pályázati projektről tavaly tavasszal hallottunk először – tájékoztatott a feleség, Csidei Gyuláné, aki a Quantum középiskolájának igazgatónője. Azonnal jelentkeztünk, szerencsére még időben, mivel a pályázati keret véges volt, így akik későn eszméltek, lemaradtak. Márpedig a projekt – azzal együtt, hogy az utófinanszírozás miatt a költségeket meg kellett előlegezniük – nagyon eredményes volt.

A Quantum nagy tapasztalatokkal rendelkező, akkreditált felnőttképzési központként került fel a projekt oktatóhelyeinek listájára. Összességében hat szakma szerepelt a palettájukon, ezek kiválasztásakor szem előtt tartották a megyei kamara regionális szakképzési célajánlásait, valamint az aktuális törvényi változásokat is.

A kereskedelemről szóló 2005-ös törvény tavaly június elsejei módosítása óta ugyanis az üzletekben csak szakképesítéssel rendelkező alkalmazott végezhet kereskedelmi tevékenységet. A cég megkereste a környék kereskedelmi vállalkozásait, és felhívta a figyelmüket arra, hogy a szakképzéseiken való részvétellel elősegíthetik e követelmények teljesítését. Így aztán sokan iratkoztak be a Quantum ABC-eladó, szakács, pincér, kereskedő, illetve vendéglátó vállalkozó, valamint kereskedelmi menedzserképzéseire. Győrben, Sopronban, Kapuváron és Jánossomorján összesen 17 csoportban, 308 fő képzésére nyílt lehetőségük. Mindehhez az állam 40 millió forinttal, míg a diákok összességében 10 millió forinttal járultak hozzá.

– A cégek részéről a Kisalföld Fűszért, illetve CBA-hálózat üzleteit kiszolgáló Delikát Kft. volt a leginkább fogadókész az ajánlatunkra, miközben az ugyancsak megkeresett multinacionális üzletek – meglepetésünkre – nem mutattak érdeklődést – mondta Csideiné.

A szakképző iskola igazgatónőjétől megtudtuk azt is, hogy a pályázati projekt kidolgozói kétszintű modellt formáltak: míg a képző intézmény egy választható képzési listára került fel, az oktatásra jelentkezők külön pályázati körben, a tanulás személyes költségeire szerezhettek forrásokat. Fejenként 250 ezer forintos keretet kaptak a nyertesek, amelyből a képzési költségeik 80 százalékát fizethették – további 20 százalékos önrész mellett – a képző intézménynek. Annak érdekében, hogy az emberek könnyen eligazodjanak a pályázati feladatok, előírások tengerében, a győri szakképző cég azonnal külön, kifejezetten ezzel a projekttel foglalkozó munkatársat alkalmazott. Az igyekezetet nem csupán a hallgatók, de a program lebonyolítója, a VÁTI is elismerte, hiszen olyan felhatalmazást kaptak, hogy az adatgyeztetési feladatokat helyben is elvégezhetik. Ez végül ugyancsak a tanulóknak kedvezett, hiszen ilyen tennivalók miatt nem kellett utazgatniuk, ügyintézéssel tölteniük az időt.

Oktatás a Quantumban

– Remek projekt, kár, hogy elfogyott a pénz – fogalmazott Csidei Gyuláné. Sajnálatos, hogy a program finanszírozási alapja időközben kimerült, és a tanulók jelentős részének nem sikerült kimerítenie a rendelkezésére bocsátott keretet. Az ABC-eladói képzésre elköltött 120 ezer forint után ugyanis – például és elvileg – még további 130 ezer forintos állami támogatással valami mást is tanulhattak volna a nyertesek. Pénz híján ezt most nem tehetik. Emiatt a program összességében pozitív megítélését kissé rontja az a tény, hogy azok jártak jól, akik nem takarékoskodtak, nem akartak hosszabb távon tervezni, hanem gyorsan felélték a keretüket, és valami költségesebb, az alapjukat azonnal felemésztő képzésre vállalkoztak.

Egyébként jelenleg a még kifutó projekt keretében a ROP 3.4.2. pénzmaradványának terhére folyik egy 36 fős, februárban záruló képzés a győri Quantum magániskolában.

Orosházi Kazép-Lángtechnika Kft.

Mind az öt mesterjelölt sikeresen letette a vizsgát Békéscsabán

Jól élt a pályázat adta lehetőséggel, és öt munkavállalóját küldte mesterképzésre az orosházi Kazép-Lángtechnika Kft. A ROP 3.4.2.-es intézkedésének köszönhetően erre jelentős pénzügyi segítséggel nyílt módja a Békés megyei cégnek. A részleteket Vidovenyecz István ügyvezető osztotta meg lapunkkal.

Bod Péter

Az orosházi székhelyű, ám emellett budapesti és szombathelyi telephellyel is rendelkező Kazép-Lángtechnika Kft. összesen harminchárom munkavállalót foglalkoztat. A kkv kategóriába sorolható kft. tagja a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamarának (BMKIK), és ennek is köszönhetően időben értesültek az Európai Unió által finanszírozott szakképzési és szakmai továbbképzési programokba (ROP 3.4.2.) való bekapcsolódás lehetőségéről – tájékoztatott Vidovenyecz István ügyvezető.

Összesen öt dolgozójukat küldték el a gáz- és olajtüzelésű berendezések beszerelését, szervizelését és karbantartását magában foglaló mesterképzésre. Szívük szerint ennél is több szakembert szerettek volna továbbképzésre küldeni, ám ezt már a cég zavartalan működése mellett nem tehették meg.

A Kazép-Lángtechnika Kft. dolgozói szívesen vállalták a képzést, pedig javarészt olyan, 40-50 éves munkavállalókról volt szó, akik régen elhagyták már az iskolapadot.

Vidovenyecz István elmondta: a mesterképzés szakmai és társadalmi presztízse egyre nagyobb. A minősítés megszerzése hamarosan elengedhetetlen feltétellé válik a gáz- és olajtüzelésű berendezések szerelésével és szervizelésével foglalkozók számára, így a cég jövőbeli piaci helyzetét erősítették meg azzal, hogy továbbképzésre küldték dolgozóikat.

A Kazép-Lángtechnika Kft. dolgozói is megértették – emelte ki az ügyvezető –, hogy saját személyes jövőjüket és a cég perspektíváját egyaránt biztosítják a mesterképzésen való részvétellel.

Gáz- és olajtüzelésű berendezések karbantartása a kft.-nél

Az idén februárban kezdődött, csütörtöki és szombati napokon Békéscsabán folyó elméleti és gyakorlati képzés a nyáron befejeződött. A cég valamennyi mesterjelöltje sikeresen vizsgázott. Erre mondhatnánk, hogy a pályázati kiírás nagy biztonsággal elérte célját – összegezte Vidovenyecz István.